

Brüsszel, **XXX**
[...](2021) **XXX** draft

A BIZOTTSÁG KÖZLEMÉNYE

A kutatáshoz, fejlesztéshez és innovációhoz nyújtott állami támogatások keretrendszere

BEVEZETÉS

1. Annak megakadályozása érdekében, hogy az állami támogatások a belső piaci verseny torzulását okozzák vagy a verseny torzulásával fenyegetsenek, és befolyásolják a tagállamok közötti kereskedelmet, az Európai Unió működéséről szóló szerződés (a továbbiakban: a Szerződés) 107. cikkének (1) bekezdése megállapítja az állami támogatások tilalmának elvét. Bizonyos esetekben azonban az ilyen támogatás a Szerződés 107. cikke (2) és (3) bekezdésének értelmében összeegyeztethetőnek tekinthető a belső piaccal.
2. Ez a keretrendszer a Bizottság által a kutatás, fejlesztés és innováció (a továbbiakban: K+F+I) előmozdítására nyújtott támogatás tekintetében a Szerződés 107. cikke (3) bekezdésének c) pontja alapján végzett összeegyeztethetőségi értékelés alapján nyújt iránymutatást. A Szerződés 107. cikke (3) bekezdésének c) pontja értelmében egy támogatási intézkedés akkor nyilvánítható összeegyeztethetőnek a belső piaccal, ha két feltétel – egy pozitív és egy negatív – teljesül. A pozitív feltétel az, hogy a támogatásnak elő kell segítenie egy gazdasági tevékenység fejlődését. A negatív feltétel értelmében a támogatás nem érintheti olyan mértékben kedvezőtlenül a kereskedelmi feltételeket, amely ellentétes a közös érdekekkel.
3. Miközben általánosan elfogadott tény, hogy a versenyképes piacok hajlamosak hatékonyabb eredményeket elérni az árak, a hozam és a forrásfelhasználás tekintetében, piaci hiányosságok¹ esetén állami beavatkozásra lehet szükség egyes olyan gazdasági tevékenységek fejlesztésének megkönnyítése vagy ösztönzése érdekében, amelyek támogatás hiányában egyáltalán nem fejlődnének, vagy nem fejlődnének ugyanolyan ütemben vagy ugyanolyan feltételek mellett, és ezáltal a támogatások hozzájárulnak az intelligens, fenntartható és inkluzív növekedéshez. A K+F+I-vel összefüggésben a piaci hiányosságok például abból is fakadhatnak, hogy a piaci szereplők nem feltétlenül vagy legalábbis spontán módon veszik figyelembe az európai gazdaságra gyakorolt szélesebb körű pozitív hatásokat, a pozitív gazdasági eredmény elérését túlságosan kockázatosnak tekintik, és ezért állami támogatás hiányában társadalmi szempontból túl alacsony szintű K+F+I tevékenységekbe fognak. Ehhez hasonlóan állami támogatás hiányában a K+F+I projekteket hátravethetik a finanszírozáshoz való hozzáférés hiányosságai (az aszimmetrikus információ miatt) vagy a vállalatok közötti koordinációs problémák is.
4. Ezért az állami támogatás szükséges lehet a K+F+I növeléséhez, amennyiben a piac önállóan nem képes hatékony eredmény elérésére, és ezáltal az állami támogatás elősegíti egyes gazdasági tevékenységek fejlődését. A K+F+I keretrendszer valamennyi technológiára, iparágra és ágazatra vonatkozik annak biztosítása érdekében, hogy a szabályok ne írják elő előre, hogy mely kutatási pályák vezetnek új megoldásokhoz a termékekre, eljárásokra és szolgáltatásokra vonatkozóan, és még magas kockázatok fennállása esetén se torzítsák a piaci szereplők azon ösztönzőit, amelyek innovatív technológiai megoldások kidolgozására készítetik őket. Emellett a K+F+I keretrendszer keretében folyósított támogatás célja az uniós gazdaság Covid19-világjárványt követő helyreállításának támogatása. Emellett a K+F+I terület előmozdítására nyújtott támogatás valószínűleg szélesebb körű pozitív hatással jár, mint a kizárólag a támogatott kedvezményezett számára folyósított összeg.

¹ A „piaci hiányosság” fogalom olyan helyzetekre utal, amelyekben a piacok a saját eszközeikkel vélhetően nem képesek arra, hogy hatékony eredményt mutassanak fel.

5. A K+F+I számára biztosított állami támogatás például az európai zöld megállapodásról szóló bizottsági közleménnyel² összhangban pozitív hatásokkal járhat. A közleményben a Bizottság kihangsúlyozta, hogy „az európai zöld megállapodás céljainak megvalósítása szempontjából kritikus jelentősége van az új technológiáknak, a fenntartható megoldásoknak és a diszruptív innovációnak. A tiszta technológiák terén elért versenyelőny megtartása érdekében az EU-nak jelentősen növelnie kell az új technológiák széles körű bevezetését és demonstrációját minden ágazatban a teljes egységes piacon, hogy új innovatív értékláncok épüljenek ki.”
6. Az Európai Kutatási Térségről szóló, közelmúltban elfogadott közlemény³ a K+I-t az európai helyreállítás ösztönzésének, a zöld és digitális átállás felgyorsításának, valamint Európa versenyelőnye megerősítésének egyik fő hajtóerejeként határozza meg. A közlemény célja, hogy növelje az európai K+I rendszer hatékonyságát, kiválóságát és hatását, ezenkívül támogatja az innovációalapú versenyképességet. A technológiai szuverenitás előmozdítása a kulcsfontosságú stratégiai területeken (pl. mesterséges intelligencia és adatok, mikroelektronika, kvantuminformatica, 5G, akkumulátorok, megújuló energia, hidrogén, kibocsátásmentes és intelligens mobilitás stb.) szintén alapvető ebben az összefüggésben, ezenkívül a szuverenitás elősegíti a nyitott stratégiai autonómiát. Ennek érdekében a Bizottság azt javasolta, hogy a tagállamok erősítsék meg az EU GDP-je 3 %-ának megfelelő⁴ K+F beruházási célértéket, és az új uniós prioritásokat tükrözve aktualizálják azt, ideértve a magánberuházások mozgósítása és ösztönzése érdekében a tagállamok által 2030-ig uniós szinten összehangoltan teljesítendő, az uniós GDP 1,25 %-át kitevő új közberuházási célt is.
7. Ezenkívül a K+F+I számára nyújtott állami támogatás is járhat az Európa digitális jövőjének megtervezéséről⁵ és az európai adatstratégiáról⁶ szóló közleményben meghatározott pozitív hatásokkal. Az előbbi szerint biztosítani kell azt, „hogy a digitális megoldások Európa segítségére legyenek a saját elképzelései szerint zajló digitális átalakulásban, amely az európai értékek tiszteletben tartása mellett áll az emberek szolgálatába.”
8. A „Kkv-stratégia a fenntartható és digitális Európáért” című közleményében⁷ a Bizottság elismeri, hogy „a jövőre nézve a versenyképes fenntarthatóság lesz Európa irányadó elve. A klímasemleges, erőforrás-hatékony és agilis digitális gazdaság megvalósításához a kkv-k teljes körű mozgósítására van szükség. A gazdaságilag, környezetileg és társadalmilag fenntarthatóbb Európára való átállásnak kéz a kézben kell járnia a digitalizációra való átállással. Ehhez előfeltételként testre szabott intézkedésekre van szükség a gazdaság virágzó kkv-rétegének létrehozásához, valamint a bővülni kívánó kkv-k növekedési lehetőségeinek biztosításához. Az egész Unióra kiterjedő beruházásokra van szükség a kkv-k számára megfelelő üzleti és innovációs infrastruktúra létrehozása érdekében.”

² A Bizottság közleménye – Az európai zöld megállapodás, COM(2019) 640 final, 2019.12.11.

³ A Bizottság közleménye – Új EKT a kutatás és az innováció szolgálatában, COM(2020) 628 final, 2020.9.30.

⁴ Ezt a célt a (Versenyképességi) Tanács 2020. december 1-jei következtetéseiben jóváhagyták.

⁵ A Bizottság közleménye – Európa digitális jövőjének megtervezése, COM(2020) 67 final, 2020.2.19.

⁶ A Bizottság közleménye – Európai adatstratégia, COM(2020) 66 final, 2020.2.19.

⁷ A Bizottság közleménye – Kkv-stratégia a fenntartható és digitális Európáért, COM(2020) 103 final, 2020.3.10.

9. Az új európai iparstratégia⁸ kimondja, hogy Európának „olyan iparpolitikát kell folytatnia, amely versengésen, nyitott piacokon, világszínvonalú kutatáson és technológiákon alapul, és erős, az akadályok és bürokratikus követelmények lebontására képes egységes piacra támaszkodik.” Európának „ellen kell állnia a protekcionizmusra és a piac torzítására irányuló olcsó kísértéseknek is, jóllehet nem szemléljük naivan a tisztességtelen versenyt.” A stratégia elismeri, hogy „a kutatásra, innovációra, kiépítésre és korszerű infrastruktúrára irányuló beruházások bővítése elősegíti az új termelési folyamatok kialakítását, miközben munkahelyeket teremt.”

1. ALKALMAZÁSI KÖR ÉS FOGALOMMEGHATÁROZÁSOK

1.1. Alkalmazási kör

10. Az e keretrendszerben meghatározott alapelvek a K+F+I-re irányuló állami támogatásokra vonatkoznak a Szerződés által szabályozott valamennyi ágazatban. A keretrendszer tehát azokra az ágazatokra vonatkozik, amelyekre az állami támogatás tekintetében külön szabályok vonatkoznak, hacsak e külön szabályok másként nem rendelkeznek.
11. Az Unió intézményei, ügynökségei, közös vállalkozásai vagy más szervei által központilag kezelt olyan uniós finanszírozás, amely sem közvetlenül, sem közvetve nem tartozik tagállami ellenőrzés alá⁹, nem minősül állami támogatásnak. Az ilyen uniós finanszírozás állami támogatással történő kombinálása esetén a Bizottság kizárólag az állami támogatást veszi figyelembe annak megállapításához, hogy a bejelentési küszöbértéket és a maximális támogatási intenzitást betartották-e, vagy e keretrendszerrel összefüggésben el kell-e végezni az összeegyeztethetőség értékelését.
12. A nehéz helyzetben lévő vállalkozásoknak nyújtott K+F+I támogatás – a nehéz helyzetben lévő vállalkozások megmentéséhez és szerkezetátalakításához nyújtott állami támogatásokról szóló közösségi iránymutatás¹⁰, illetve az azt módosító vagy annak helyébe lépő rendelkezések által e keretrendszer alkalmazásában meghatározottak szerint – nem tartozik e keretrendszer hatálya alá.
13. Az olyan kedvezményezettnek odaítélt K+F+I támogatás értékelésekor, amellyel szemben még nem teljesített, valamely támogatást jogellenesnek és a belső piaccal összeegyeztethetetlennek nyilvánító korábbi bizottsági határozaton alapuló visszafizetési felszólítás van érvényben, a Bizottság figyelembe veszi a még visszafizetendő támogatási összeget¹¹.

1.2. A keretrendszer által lefedett támogatási intézkedések

14. A Bizottság egy sor olyan K+F+I intézkedést meghatározott, amelyek állami támogatása bizonyos feltételek mellett a belső piaccal összeegyeztethető lehet:
- a) ***K+F projektekhez nyújtott támogatás***, amennyiben a kutatási projekt támogatott része az alapkutatások és alkalmazott kutatások kategóriáiba tartozik, melyek

⁸ A Bizottság közleménye –Új európai iparstratégia, COM(2020) 102 final, 2020.3.10.

⁹ Beleértve a Horizont Európa vagy a Digitális Európa program keretében nyújtott finanszírozást.

¹⁰ A Bizottság közleménye – A Közös iránymutatása a nehéz helyzetben lévő vállalkozások megmentéséhez és szerkezetátalakításához nyújtott állami támogatásokról (HL C 244., 2004.10.1., 2. o.).

¹¹ Lásd az Elsőfokú Bíróság T-244/93. és T-486/93. sz., TWD Textilwerke Deggendorf GmbH kontra Bizottság egyesített ügyekben 1995. szeptember 13-án hozott ítéletét (ECLI:EU:T:1995:160).

közül az utóbbi ipari kutatásra vagy kísérleti fejlesztésre osztható¹². Az ilyen támogatás elsősorban a pozitív externáliákkal (a tudás szervezetek közötti átszivárgásaival) kapcsolatos piaci hiányosságokra irányul, de szolgálhatja a tökéletlen vagy aszimmetrikus információ vagy (főként együttműködési projektek esetében) a koordinációs hiányosságok által előidézett piaci hiányosságok orvosolását is;

- b) a K+F projektekkel kapcsolatos ***megvalósíthatósági tanulmányokhoz nyújtott támogatás***, amely elsősorban a nem tökéletes és aszimmetrikus információhoz kapcsolódó piaci hiányosságok leküzdését segíti;
- c) ***a kutatási infrastruktúra megépítéséhez és korszerűsítéséhez nyújtott támogatás***, amely elsősorban a koordinációs nehézségekből, valamint a nem tökéletes és aszimmetrikus információból fakadó piaci hiányosságok orvosolását célozza. Egyre nagyobb szükség van a magas színvonalú kutatási infrastruktúrára az úttörő kutatáshoz, mivel ezek vonzzák a világ tehetségeit, valamint lényegesek például az információs és kommunikációs technológiák és a kulcsfontosságú alaptermotechnológiák számára¹³. Az elsősorban a tudományos közösség által használt legkorszerűbb tudományos létesítmények és felszerelések beszerzésével járó magas kezdeti beruházási költségek gyakran lehetetlenné teszik a szükséges finanszírozás megtalálását a piacon;
- d) ***a technológiai infrastruktúra megépítéséhez és korszerűsítéséhez nyújtott támogatás***, amely elsősorban a nem tökéletes és aszimmetrikus információból vagy a koordinációs nehézségekből fakadó piaci hiányosságok orvosolását célozza. A legkorszerűbb technológiai infrastruktúra kiépítése vagy korszerűsítése magas kezdeti beruházási költségekkel jár, ami a bizonytalan ügyfélkörrel együtt megnehezítheti a finanszírozáshoz való hozzáférést;
- e) ***innovációs tevékenységekhez nyújtott támogatás***, amely elsősorban a pozitív externáliákkal (a tudás szervezetek közötti átszivárgásaival), a koordinációs nehézségekkel és – kisebb mértékben – az aszimmetrikus információkkal kapcsolatos piaci hiányosságok orvosolására irányul. Tekintettel a kis- és középvállalkozásokra (a továbbiakban: kkv-k), ilyen innovációs támogatás szabadalmak és más immateriális eszközök megszerzése, validálása és védelme, magasan képzett személyzet kirendelése, valamint innovációs tanácsadási és támogatási szolgáltatások – például a kutató-ismeretterjesztő szervezetek, kutatási infrastruktúrák, technológiai infrastruktúrák vagy innovációs klaszterek által nyújtott szolgáltatások – céljára nyújtható. Továbbá a nagyvállalkozások és a kkv-k közötti, eljárási és szervezési innovációs tevékenységekben való együttműködés ösztönzése érdekében a kkv-k és a nagyvállalkozások ilyen tevékenységekre fordított költségei ugyancsak támogatathatók;
- f) ***az innovációs klaszterek támogatása***, amelynek célja azon koordinációs problémákhoz kapcsolódó piaci hiányosságok orvoslása, amelyek akadályozzák a

¹² A Bizottság hasznosnak tartja a K+F tevékenységek különféle kategóriáinak megtartását, függetlenül attól, hogy a tevékenységek az innováció inkább interaktív, mint lineáris modelljét követik.

¹³ A kulcsfontosságú alaptermotechnológiákat meghatározó és azonosító bizottsági közlemény – A kulcsfontosságú alaptermotechnológiák európai stratégiája – híd a növekedéshez és a munkahelyteremtéshez, COM(2012) 341 final, 2012.6.26.

klaszterek kialakulását, vagy korlátozzák a klaszterek közötti és az azokon belüli kölcsönhatásokat és ismeretáramlást. Az állami támogatás hozzájárulhat e probléma megoldásához, egyrészt az innovációs klaszterek nyitott és megosztott infrastruktúráiba történő beruházás támogatásával, másrészt pedig a klaszterek működésének – tíz évnél nem tovább tartó – támogatásával, erősítve ezzel együttműködésüket, hálózatépítésüket és egymástól való tanulásukat. Az innovációs klaszter létesítményeinek használatáért és az innovációs klaszter tevékenységeiben való részvételért felszámított díjaknak meg kell felelniük a piaci áraknak vagy tükrözniük kell a költségeiket (egy észszerű árrést is beleértve). Az innovációs klaszter létesítményeihez való hozzáférés vagy az innovációs klaszter tevékenységeiben való részvétel megkönnyítése érdekében a hozzáférést csökkentett áron lehet biztosítani az innovációs klaszter által nyújtott szolgáltatások felhasználóira alkalmazandó állami támogatási szabályokkal összhangban.

15. A tagállamoknak a Szerződés 108. cikkének (3) bekezdése szerint be kell jelenteniük a K+F+I támogatásokat, kivéve azokat az intézkedéseket, amelyek teljesítik a Bizottság által az 1588/2015/EK tanácsi rendelet¹⁴ 1. cikke alapján elfogadott csoportmentességi rendeletben meghatározott feltételeket.
16. E keretrendszer meghatározza a bejelentési kötelezettség alá eső és a Szerződés 107. cikke (3) bekezdésének c) pontja értelmében értékelendő K+F+I támogatási programokra és egyedi támogatásokra vonatkozó összeegyeztethetőségi feltételeket¹⁵.

1.3. Fogalommeghatározások

17. E keretrendszer alkalmazásában az alábbi fogalommeghatározásokat kell alkalmazni:
 - a) **„ad hoc támogatás”**: nem támogatási program keretében nyújtott támogatás;
 - b) **„támogatás”**: a Szerződés 107. cikkének (1) bekezdésében meghatározott szempontoknak megfelelő intézkedés;
 - c) **„támogatási intenzitás”**: a támogatás bruttó összege az elszámolható költségek százalékában kifejezve, az adók és egyéb illetékek levonása előtt. Ha a támogatást nem vissza nem térítendő támogatás formájában nyújtják, akkor a támogatás összege megegyezik a vissza nem térítendő támogatás bruttó egyenértékével. A több részletben kifizetendő támogatást a nyújtásakor érvényes értékére kell diszkontálni. A diszkontáláshoz alkalmazott kamatláb a támogatás odaítélésekor irányadó leszámítolási kamatláb¹⁶. A támogatási intenzitást kedvezményezettenként számítják ki;
 - d) **„támogatási program”**: olyan intézkedések, amelyek alapján – anélkül, hogy további végrehajtási intézkedésekre lenne szükség – az intézkedésben általában és

¹⁴ A 2018. november 26-i 2018/1911/EU tanácsi rendelettel (HL L 311., 2018.12.7., 8. o.) módosított, az Európai Unió működéséről szóló szerződés 107. és 108. cikkének a horizontális állami támogatások bizonyos fajtáira történő alkalmazásáról szóló, 2015. július 13-i (EU) 2015/1588 tanácsi rendelet (HL L 248., 2015.9.24., 1. o.).

¹⁵ A közös európai érdeket szolgáló fontos projektek megvalósításának előmozdítására nyújtott állami támogatás – többek között a Szerződés 107. cikke (3) bekezdése b) pontjának megfelelően értékelt K+F+I támogatás – belső piaccal való összeegyeztethetőségének elemzési kritériumait egy másik bizottsági közlemény tartalmazza.

¹⁶ Lásd a referencia-kamatláb és a leszámítolási kamatláb megállapítási módjának módosításáról szóló bizottsági közleményt (HL C 14., 2008.1.19., 6. o.).

absztrakt módon meghatározott vállalkozások számára egyedi támogatást lehet odaítélni, valamint olyan intézkedések, amelyek alapján egy konkrét projekthez nem kapcsolódó támogatás egy vagy több vállalkozás számára odaítélhető;

- e) **„alkalmazott kutatás”**: ipari kutatás, kísérleti fejlesztés vagy a kettő bármilyen kombinációja;
- f) **„szokásos piaci feltételek”**: azt jelenti, hogy a szerződő felek közötti ügylet feltételei nem térnek el a független vállalkozások között létrejövő ügyletek szokásos feltételeitől, és mentesek az összejátszás minden elemétől. Minden olyan ügylet, amely nyílt, átlátható és megkülönböztetésmentes eljárás eredménye, a szokásos piaci feltételeknek megfelelőnek tekintendő;
- g) **„a támogatás odaítélésének időpontja”**: az a nap, amelyen az alkalmazandó nemzeti jogrendszer értelmében a támogatás igénybevételének jogát a kedvezményezettre ruházzák;
- h) **„digitalizáció”**: innovatív digitális technológiák és/vagy megoldások bevezetése a folyamatok, termékek vagy szolgáltatási funkciók javítása és/vagy korszerűsítése érdekében;
- i) **„hatékony együttműködés”**: tudás- vagy technológiacsere vagy közös cél munkamegosztással történő elérésére irányuló együttműködés legalább két független fél között; a felek közösen határozzák meg az együttműködésen alapuló projekt hatókörét, hozzájárulnak a projekt végrehajtásához, valamint osztoznak a kockázaton és az együttműködés eredményén. A projekt teljes költségét viselheti egy vagy több fél, így mentesítve a többi felet a pénzügyi kockázatoktól. A szerződéses kutatás és a kutatási szolgáltatások nyújtása nem tekinthető együttműködési formának;
- j) **„kizárólagos fejlesztés”**: olyan kutatási és fejlesztési szolgáltatások közbeszerzése, amelyek teljes haszna kizárólag az ajánlatkérő szervnél vagy a közszolgáltató ajánlatkérőnél jelentkezik a szolgáltatásnak a saját tevékenységében való felhasználása során, feltéve, hogy a kapott szolgáltatás ellenértékét az ajánlatkérő szerv vagy az ajánlatkérő teljes mértékben megfizeti;
- k) **„kísérleti fejlesztés”**: a meglévő tudományos, technológiai, üzleti és egyéb, vonatkozó ismeretek és szakértelem megszerzése, összesítése, alakítása és felhasználása új vagy javított – többek között digitális – termékek, eljárások vagy szolgáltatások kidolgozása céljából bármely területen, iparágban vagy ágazatban¹⁷. Idetartozhatnak például az új termékek, eljárások és szolgáltatások fogalmi meghatározását, megtervezését és dokumentálását célzó tevékenységek is. A kísérleti fejlesztéshez tartozhat az új vagy javított termékek, eljárások és szolgáltatások prototípusainak és kísérleti modelljeinek kidolgozása, illetve kiállítása, az ilyen termékeknek a tényleges működési körülményeket reprezentáló környezetben történő tesztelése és jóváhagyása abban az esetben, ha e tevékenységek elsődleges célja a véglegesnek még nem tekinthető termék, eljárás vagy szolgáltatás technikai továbbfejlesztése. Idetartozhat a kereskedelmileg felhasználható olyan prototípusok és kísérleti modellek kifejlesztése, amelyek

¹⁷ A digitális iparágakra és technológiákra, például a szuper-számítástechnikára, a kvantumtechnológiákra, a blokklánc-technológiákra, a mesterséges intelligenciára, a kiberbiztonságra, a big data technológiákra és a felhőalapú technológiákra is alkalmazandó.

kereskedelmi végterméknek minősülnek, mert előállításuk túlságosan költséges ahhoz, hogy az kizárólag demonstrációs és hitelesítési céllal történjen. A kísérleti fejlesztésbe nem tartoznak bele azok a szokásos vagy időszakos változtatások, amelyeket meglévő termékeken, gyártósorokon, előállítási eljárásokon, szolgáltatásokon és egyéb folyamatban lévő műveleteken eszközölnek, még akkor sem, ha e változtatások fejlesztésnek minősülnek;

- l) **„megvalósíthatósági tanulmány”**: egy projekt potenciáljának értékelése és elemzése, melynek célja, hogy a projekt erősségeinek és hiányosságainak, az azzal járó lehetőségeknek és veszélyeknek objektív és észszerű módon történő feltárása révén segítse a döntéshozatali folyamatot, valamint a végrehajtáshoz szükséges források azonosítását és végső soron a siker kilátásainak mérlegelését;
- m) **„kizárólagos odaítélés”**: a kutatóhely, kutatási infrastruktúra vagy közbeszerző a szellemi tulajdon-jogok valamennyi gazdasági előnyét élvezzi azáltal, hogy azok – főként a tulajdonjog és a használatba adáshoz való jog – korlátlan mértékben a rendelkezésére állnak. A fogalom jelentheti azt a kutatóhelyet vagy kutatási infrastruktúrát (nevezetesen a közbeszerzőt) is, amely úgy dönt, hogy további szerződéseket köt e jogokra vonatkozóan, ideértve azoknak egy adott együttműködési partner (nevezetesen vállalkozások) felé történő használatba adását is;
- n) **„alap kutatás”**: kísérleti vagy elméleti munka, amelyet elsősorban a jelenségek vagy megfigyelhető tények háttérével kapcsolatos új ismeretek megszerzésének érdekében folytatnak, anélkül, hogy kilátásba helyeznék azok közvetlen üzleti alkalmazását vagy felhasználását;
- o) **„bruttó támogatási egyenérték”**: a támogatás összege, ha az támogatás formájában valósul meg, az adók és egyéb illetékek levonása előtt;
- p) **„magasan képzett munkaerő”**: felsőoktatásban szerzett oklevéllel és – a doktori képzést is beleértve – legalább ötéves szakirányú tapasztalattal rendelkező munkaerő;
- q) **„egyedi támogatás”**: olyan támogatás, amelyet nem egy támogatási program alapján ítéltek oda, és azon támogatás, amely támogatási program alapján kötelező bejelentés alá tartozik;
- r) **„ipari kutatás”**: tervezett kutatás vagy kritikus vizsgálat, amelynek célja új ismeretek és szakértelem megszerzése új termékek, eljárások vagy szolgáltatások kifejlesztéséhez, vagy a létező termékek, eljárások vagy szolgáltatások jelentős mértékű fejlesztésének elősegítéséhez, ideértve az új vagy javított digitális termékeket, eljárásokat vagy szolgáltatásokat bármely területen, iparágban vagy ágazatban¹⁸. Magában foglalja komplex rendszerek összetevőinek a létrehozását, és beletartozhat a prototípusok laboratóriumi környezetben vagy létező rendszerekhez szimulált interfésszel rendelkező környezetben történő megépítése, valamint kísérleti sorozatok gyártása, amennyiben ez az ipari kutatáshoz – nevezetesen a generikus technológiák ellenőrzéséhez – szükséges;

¹⁸ A digitális iparágakra és technológiákra, például a szuper-számítástechnikára, a kvantumtechnológiákra, a blokklánc-technológiákra, a mesterséges intelligenciára, a kiberbiztonságra, a big data technológiákra és a felhőalapú vagy peremtechnológiákra is alkalmazandó.

- s) **„innovációs tanácsadó szolgáltatások”**: a tudástranszferrel, tudásbeszerzéssel, az immateriális javak védelmével és kiaknázásával, a szabványhasználatával és a szabványokra vonatkozó jogszabályokkal, valamint az innovatív digitális technológiák és megoldások bevezetésével vagy használatával kapcsolatos tanácsadás, segítségnyújtás és képzés;
- t) **„innovációs klaszter”**: önálló felek (pl. innovatív induló vállalkozások, kis-, közép- és nagyvállalkozások, valamint kutató-ismeretterjesztő szervezetek, kutatási infrastruktúrák, technológiai infrastruktúrák, digitális innovációs központok, nonprofit szervezetek és egyéb kapcsolódó gazdasági szereplők) szerveződése, amelyet az innovációs tevékenység és az együttműködés új formáinak¹⁹ ösztönzésére hoztak létre, egyrészt a létesítménymegosztásra, az ismeret- és tapasztalatcserére való ösztönzés, másrészt a tudástranszferhez, kapcsolatépítéshez, ismeretterjesztéshez, valamint a klaszterben részt vevő vállalkozások és egyéb szervezetek közötti együttműködéshez való hozzájárulás révén²⁰;
- u) **„innovációs támogató szolgáltatások”**: irodahelyiség, adatbankok, felhő- és adattárolási szolgáltatások, könyvtárak, piackutatás, laboratóriumhasználat, minőségtanúsítás, kísérletezés, tesztelés és tanúsítás vagy például kutató-ismeretterjesztő szervezetek, kutatási infrastruktúrák, technológiai infrastruktúrák vagy innovációs klaszterek által nyújtott más szolgáltatások biztosítása hatékonyabb vagy technológiailag fejlettebb termékek, eljárások vagy szolgáltatások kifejlesztése céljára, beleértve az innovatív digitális technológiák és megoldások végrehajtását;
- v) **„immateriális javak”**: fizikai vagy pénzügyi formában nem megjelenő eszközök, mint például szabadalom, licencia, know-how vagy egyéb szellemi tulajdon;
- w) **„tudástranszfer”**: bármely olyan folyamat, amelynek célja valamely kifejezett vagy hallgatólagos tudás megszerzése, gyűjtése vagy megosztása, ideértve a szakértelmet és kompetenciákat a gazdasági és nem gazdasági tevékenységek terén egyaránt, például a kutatási együttműködés, tanácsadás, licenciák, spin-off vállalkozások, publikációk, kutatók vagy más, e területen tevékenykedő alkalmazottak mobilitása területén. A tudományos és technológiai tudáson felül egyéb ismereteket is magában foglal, így például a szabványhasználatával és a szabványokra vonatkozó jogszabályokkal kapcsolatos ismereteket, valamint a tényleges működési körülményeket reprezentáló környezetet és a szervezési innováció módszereit, továbbá az immateriális javak azonosításával, megszerzésével, védelmével, megóvásával és kiaknázásával kapcsolatos ismeretek igazgatását;
- x) **„nagyvállalkozások”**: a kis- és középvállalkozások fogalommeghatározásába nem tartozó vállalkozások;

¹⁹ Például digitális eszközök.

²⁰ Azok a digitális innovációs központok (beleértve a központilag irányított Digitális Európa program keretében támogatott európai digitális innovációs központokat is), amelyek célja a digitális technológiák – többek között a mesterséges intelligencia, a nagy teljesítményű számítástechnika és a kiberbiztonság – széles körű elterjedésének ösztönzése az ipar (különösen a kkv-k) és a közszektorbeli szervezetek körében, e keret értelmében innovációs klaszternek minősülhetnek, a digitális innovációs központ konkrét célkitűzéseitől vagy tevékenységeitől/funkcióitól függően.

- y) **„nettó többletköltségek”**: a támogatott projekt vagy tevékenység várható nettó jelenértéke és egy olyan életképes kontrafaktuális beruházás közötti különbség, amelyet a kedvezményezett a támogatás hiányában valósított volna meg;
- z) **„szervezési innováció”²¹**: új szervezési módszer alkalmazása egy vállalkozás üzleti gyakorlatában, munkahelyi szervezetében vagy külső kapcsolataiban, például új vagy innovatív digitális technológiák használata révén; nem tartoznak ide az olyan változtatások, amelyek a vállalkozásnál már alkalmazott szervezési módszereken alapulnak, a vezetési stratégia megváltoztatása, az összefonódások és felvásárlások, egy eljárás alkalmazásának beszüntetése, az egyszerű tőkepótlás vagy tőkenövelés, a kizárólag a tényezőárak, az egyedi igényekhez igazítás, a helyszín megváltozásához köthető változások, a rendes szezonális és egyéb ciklikus változások, valamint az új vagy jelentősen továbbfejlesztett termékekkel folytatott kereskedelem;
- aa) **„személyi jellegű költségek”**: a kutatók, technikusok és egyéb kisegítő személyzet alkalmazásával járó költségek, amennyiben a vonatkozó projekt vagy tevékenység területén foglalkoztatják őket;
- bb) **„kereskedelmi hasznosítást megelőző közbeszerzés”**: olyan kutatási és fejlesztési szolgáltatások közbeszerzése, amelyek esetében az ajánlatkérő szerv vagy a közszolgáltató ajánlatkérő az eredményeket és a hasznot nem használja fel teljes egészében a saját tevékenységéhez, hanem piaci feltételek mellett megosztja azokat a szolgáltatókkal. Az olyan szerződésnek, amelynek tárgya egy vagy több, e keretrendszerben meghatározott kutatási és fejlesztési kategóriába tartozik, korlátozott időtartamra kell szólnia, és az magában foglalhatja a prototípusok vagy az első termékek vagy szolgáltatások korlátozott mennyiségének teszt sorozat formájában történő fejlesztését. Kereskedelmi mennyiségű termék vagy szolgáltatás megvásárlása nem képezheti ugyanazon szerződés tárgyát;
- cc) **„eljárási innováció”²²**: új vagy jelentős mértékben javított termelési vagy szolgáltatási módszer alkalmazása (ideértve a technikákban, felszerelésekben vagy szoftverekben eszközölt jelentős változtatásokat is), például új vagy innovatív digitális technológiák használata révén; nem minősülnek innovációnak a kisebb változtatások vagy fejlesztések, a termelési vagy szolgáltatási képesség növelése olyan gyártási vagy logisztikai rendszerek bevezetése révén, amelyek nagyban hasonlítanak a már használatban lévőkhöz, egy eljárás alkalmazásának beszüntetése, az egyszerű tőkepótlás vagy tőkenövelés, a kizárólag a tényezőárak, az egyedi igényekhez igazítás, a helyszín megváltozásához köthető változások, a rendes szezonális és egyéb ciklikus változások, valamint az új vagy jelentősen továbbfejlesztett termékekkel folytatott kereskedelem;
- dd) **„K+F projekt”**: az e keretrendszerben meghatározott kutatási és fejlesztési kategóriák közül egyet vagy többet érintő tevékenységeket magában foglaló olyan művelet, amely egy adott gazdasági, tudományos vagy műszaki jellegű, előre világosan meghatározott céllal rendelkező oszthatatlan feladat végrehajtására irányul. A K+F projekt több munkacsomagból, tevékenységből vagy

²¹ A szervezeti innováció magában foglalhatja a szociális innovációt is, feltéve, hogy a szociális innovációs tevékenységek a meghatározás hatálya alá tartoznak.

²² Az eljárási innováció magában foglalhatja a szociális innovációt is, feltéve, hogy a szociális innovációs tevékenységek a meghatározás hatálya alá tartoznak.

szolgáltatásból állhat, és tartalmazza az egyértelmű célkitűzéseket, az e célok végrehajtásához szükséges intézkedéseket (ideértve azok várható költségét), valamint a konkrét eredményeket, ami lehetővé teszi az említett tevékenységek kimenetelének azonosítását és összehasonlítását a releváns célkitűzésekkel. Amennyiben két vagy több K+F projekt nem választható el egyértelműen egymástól, és különösen amikor a technológiai siker valószínűsége az érintett projektek tekintetében nem független egymástól, azok egyetlen projektként tekintendők.

- ee) **„visszafizetendő előleg”**: projekthez nyújtott olyan kölcsön, amelyet egy vagy több részletben fizetnek ki, és amely kölcsön visszafizetésének feltételei a projekt eredményétől függenek;
- ff) **„kutató-ismeretterjesztő szervezet”** vagy „kutatóhely”: (közjogi vagy magánjogi értelemben) jogi formájától vagy finanszírozási módjától függetlenül olyan entitás (pl. egyetem vagy kutatóintézet, technológiatranszfer-ügynökség, innovációközvetítő, valós és/vagy virtuális együttműködést kínáló kutatóorientált entitás), amelynek elsődleges célja a független tevékenységként végzett alapkutatás, ipari kutatás vagy kísérleti fejlesztés, és/vagy e tevékenységek eredményeinek oktatás, közzététel vagy tudástranszfer útján széles körben történő terjesztése. Amennyiben ilyen entitás gazdasági tevékenységet is folytat, e gazdasági tevékenységek költségeit és bevételeit külön kell elszámolni. Azok a vállalkozások, amelyek például részvényesként vagy tagként döntő befolyással lehetnek egy ilyen entításra, nem élvezhetnek preferenciális hozzáférést az általa elért eredményekhez;
- gg) **„kutatási infrastruktúra”**: olyan létesítmények, erőforrások és kapcsolódó szolgáltatások (beleértve a tudományos felszerelést és eszköztárat), amelyeket a tudományos közösség az adott területtel kapcsolatos kutatásához használ; tudásalapú erőforrások, például gyűjtemények, archívumok, strukturált tudományos információk; olyan infokommunikációs technológiai infrastruktúrák, mint a hálózat, a számítástechnikai eszközök, a szoftverek és a távközlési eszközök, valamint a kutatáshoz szükséges bármilyen más egyedi eszköz. E kutatási infrastruktúrák lehetnek egy helyszínrre telepítettek vagy szétszórta (hálózatba szervezett erőforrások)²³;
- hh) **„kirendelés”**: valamely alkalmazottnak a kedvezményezett általi ideiglenes alkalmazása, ahol az alkalmazott jogosult visszatérni előző munkaadójához;
- ii) **„kis- és középvállalkozások”** vagy „kkv-k”: a „kisvállalkozások” és „középvállalkozások” olyan vállalkozások, amelyek megfelelnek a mikro-, kis- és középvállalkozások meghatározásáról szóló bizottsági ajánlásban²⁴ szereplő feltételeknek;
- jj) **„a munkálatok kezdete”** vagy „a projekt kezdete”: a K+F+I tevékenységek kezdete, illetve a kedvezményezett és a projekt kivitelezéséért felelős vállalkozók között létrejött első megállapodás időpontja közül a korábbi. Nem tekintendők

²³ Lásd az európai kutatási infrastruktúráért felelős konzorcium (ERIC) közösségi jogi keretéről szóló, 2009. június 25-i 723/2009/EK tanácsi rendelet (HL L 206., 2009.8.8., 1. o.) 2. cikkének a) pontját.

²⁴ A Bizottság 2003. május 6-i ajánlása a mikro-, kis- és középvállalkozások meghatározásáról (HL L 124., 2003.5.20., 36. o.).

munkálatok kezdetének az olyan előkészítő munkálatok, mint az engedélyek beszerzése és a megvalósíthatósági tanulmányok elkészítése;

kk) „**tárgyi eszközök**”: olyan eszközök, amelyek felölelik a földterületet, épületeket, üzemeket, gépeket és berendezéseket;

ll) „**technológiai infrastruktúra**”: a technológia fejlesztéséhez, teszteléséhez és magasabb szintre emeléséhez szükséges létesítmények, berendezések, kapacitások és kapcsolódó támogatási szolgáltatások, amelyek elősegítik az ipari kutatási és kísérleti fejlesztési tevékenységek révén történő fejlődést, a laboratóriumi validálástól a működési környezetet validálási képviselőjéig, és amelyek felhasználói főként ipari szereplők, többek között kkv-k, amelyek új termékek, eljárások és szolgáltatások kifejlesztéséhez szükséges innovatív technológiák kidolgozásához és integrálásához keresnek támogatást, biztosítva ugyanakkor a megvalósíthatóságot és a szabályoknak való megfelelést²⁵.

2. ÁLLAMI TÁMOGATÁS A SZERZŐDÉS 107. CIKKÉNEK (1) BEKEZDÉSE ÉRTELMÉBEN

18. Általában valamennyi olyan intézkedés, amely megfelel a Szerződés 107. cikke (1) bekezdésében foglalt feltételeknek, állami támogatásnak minősül. Jóllehet önálló bizottsági közlemény²⁶ foglalkozik azzal, hogy a Bizottság általában miként értelmezi az állami támogatások fogalmát, az Európai Unió Bírósága általi jogértelmezés sérelme nélkül e szakasz ismerteti a K+F+I tevékenységek területén előforduló helyzeteket.

2.1. Állami támogatásban részesülő kutató-ismeretterjesztő szervezetek és kutatási infrastruktúrák

19. A kutató-ismeretterjesztő szervezetek (a továbbiakban: kutatóhelyek) és kutatási infrastruktúrák abban az esetben részesülhetnek állami támogatásban, ha azok állami finanszírozása megfelel a Szerződés 107. cikkének (1) bekezdésében foglalt valamennyi feltételnek. Az állami támogatás fogalmáról szóló bizottsági közleményben foglaltak szerint és a Bíróság ítélkezési gyakorlatával összhangban a kedvezményezettnek vállalkozásnak kell minősülnie, ez a minősítés azonban nem függ a jogállásától – vagyis attól, hogy a köz- vagy a magánjog hatálya alá tartozik-e –, sem pedig gazdasági jellegétől, azaz hogy nyereségorientált-e vagy sem. A vállalkozásnak minősülés szempontjából inkább az a döntő, hogy az adott szervezet folytat-e olyan gazdasági tevékenységet, amely egy adott piacon termékek vagy szolgáltatások kínálását foglalja magában²⁷.

2.1.1. Nem gazdasági tevékenységek állami finanszírozása

20. Amennyiben ugyanazon szervezet gazdasági és nem gazdasági jellegű tevékenységeket egyaránt végez, a nem gazdasági tevékenységek állami finanszírozása nem tartozik a Szerződés 107. cikkének (1) bekezdése alá, amennyiben a két tevékenység jellege,

²⁵ Lásd a „Technológiai infrastruktúrák” című bizottsági szolgálati munkadokumentumot, SWD(2019) 158 final, 2019.4.8.

²⁶ Európai Bizottság, „Bizottsági közlemény az Európai Unió működéséről szóló szerződés 107. cikkének (1) bekezdésében említett állami támogatás fogalmáról”, HL C 262., 2016.7.19., 1. o.

²⁷ Lásd a Bíróság C-118/85. sz., Bizottság kontra Olaszország ügyben 1987. június 16-án hozott ítéletének (ECLI:EU:C:1987:283) 7. pontját; a Bíróság C-35/96. sz., Bizottság kontra Olaszország ügyben 1998. június 18-án hozott ítéletének (ECLI:EU:C:1998:303) 36. pontját; a Bíróság C-309/99. sz., Wouters-ügyben 2002. február 19-én hozott ítéletének (ECLI:EU:C:2002:98), 46. pontját.

költségei, finanszírozása és bevételei egyértelműen elkülöníthetők, és ezáltal a gazdasági tevékenység kereszttámogatása ténylegesen elkerülhető. Az érintett szervezet éves pénzügyi kimutatásai bizonyítékként szolgálhatnak a költségek, a finanszírozás és a bevételek megfelelő elosztásához.

21. A Bizottság megítélése szerint általában az alábbiak sorolhatók a nem gazdasági jellegű tevékenységek közé:

- a) a kutatóhelyek és kutatási infrastruktúrák elsődleges tevékenységei, és különösen:
 - i. a több és képzettebb humán erőforrás érdekében történő oktatás. Az ítélkezési gyakorlattal²⁸ és a Bizottság döntéshozatali gyakorlatával²⁹, összhangban, továbbá az állami támogatás fogalmáról szóló bizottsági közleményben és az általános gazdasági érdekű szolgáltatásokról szóló közleményben³⁰ foglaltak szerint a túlnyomórészt vagy teljes egészében az állam által finanszírozott és felügyelt nemzeti oktatási rendszer keretében megszervezett közoktatás nem gazdasági tevékenységnek tekinthető³¹;
 - ii. független K+F folytatása az ismeretek kibővítése és a jobb megértés érdekében, ideértve az együttműködési K+F-et, amennyiben a kutatási szervezet vagy kutatási infrastruktúra hatékony együttműködést folytat³²;
 - iii. a kutatási eredmények széles körben, megkülönböztetésmentes és nem kizárólagos alapon történő terjesztése például oktatás, nyílt hozzáférésű adatbázisok, nyílt közzététel vagy szabad szoftverek révén;
- b) tudástranszferrel kapcsolatos tevékenységek, amennyiben azokat a kutatóhely vagy kutatási infrastruktúra (ideértve azok részlegeit vagy leányvállalatait) végzi, illetve erre egymással együttműködésben, vagy más hasonló szervezetek nevében kerül sor, és az ilyen tevékenységekből származó összes nyereséget visszaforgatják a kutatási szervezet vagy kutatási infrastruktúra elsődleges tevékenységébe. Az ilyen tevékenységek nem gazdasági jellegét nem sérti az a körülmény, ha a vonatkozó szolgáltatásokat harmadik felek részére nyílt eljárás keretében alvállalkozásba adják.

22. Amennyiben valamely kutatóhely vagy kutatási infrastruktúra gazdasági és nem gazdasági tevékenységet egyaránt végez, az állami finanszírozás csak annyiban tartozik az állami támogatási szabályok hatálya alá, amennyiben az a gazdasági tevékenységekkel összefüggő költségek fedezésére szolgál³³. Amennyiben a kutatóhely

²⁸ Lásd a Bíróság C-263/86. sz., Humble és Edel ügyben 1988. szeptember 27-én hozott ítéletének (ECLI:EU:C:1988:451), 9–10. és 15–18. pontját; a Bíróság C-109/92. sz., Wirth-ügyben 1993. december 7-én hozott ítéletének (ECLI:EU:C:1993:916) 15. pontját.

²⁹ Lásd például az NN54/2006 sz. Přerov logistics College és az N 343/2008 sz. Egyedi támogatás a Nyíregyházi Főiskolának a Partium Tudásközpont fejlesztéséhez ügyet.

³⁰ Lásd az európai uniós állami támogatási szabályoknak az általános gazdasági érdekű szolgáltatások nyújtásának ellentételezésére való alkalmazásáról szóló bizottsági közlemény (HL C 8., 2012.1.11., 4. o.) 26–29. pontját.

³¹ A munkaerő-továbbképzés a képzési támogatásokra vonatkozó állami támogatási szabályok értelmében nem minősül a kutatóhelyek elsődleges nem gazdasági tevékenységének.

³² A K+F szolgáltatások nyújtása vagy a vállalkozások nevében folytatott K+F nem tekinthető független K+F tevékenységnek.

³³ Amennyiben valamely kutatóhely vagy kutatási infrastruktúra finanszírozása mind állami, mind magánforrásból történik, a Bizottság szerint akkor áll fenn ennek az esete, ha az érintett szervezet egy

vagy kutatási infrastruktúra csaknem kizárólag nem gazdasági tevékenységet végez, a teljes tevékenysége az állami támogatási szabályok hatályán kívül eshet³⁴, feltéve, hogy csupán járulékos gazdasági tevékenységet folytat, azaz olyan tevékenységet, amely közvetlenül kapcsolódik a kutatóhely vagy kutatási infrastruktúra működéséhez és ahhoz feltétlenül szükséges, vagy amely szervesen kapcsolódik a fő nem gazdasági tevékenységéhez, és a hatálya korlátozott. E keretrendszer alkalmazásában a Bizottság szerint akkor áll fenn ennek az esete, ha a gazdasági tevékenységek pontosan ugyanazokat az inputokat használják fel (például alapanyagok, felszerelés, munka és állóeszközök), mint a nem gazdasági tevékenységek, és az ilyen gazdasági tevékenységre évente allokkált kapacitás nem haladja meg az érintett szervezet teljes éves kapacitásának 20 %-át. A gazdasági tevékenység járulékos jellegének figyelemmel kísérése a kutatóhely vagy a kutatási infrastruktúra működésének megkezdésétől számított legalább 10 évig alkalmazandó. Amennyiben a kutatási infrastruktúra vagy a kutatóhely oly módon növeli gazdasági tevékenységét, hogy az nem tekinthető járulékos jellegűnek, a teljes gazdasági tevékenység állami finanszírozása az állami támogatási szabályok hatálya alá tartozik.

- 2.1.2. *A kutatóhelyek és kutatási infrastruktúrák gazdasági tevékenységének állami finanszírozása*
23. A 22. pont sérelme nélkül amennyiben a kutatóhelyek vagy kutatási infrastruktúrák gazdasági tevékenységet folytatnak – például a felszereléseiket vagy laboratóriumaikat bérbe adják vállalkozások számára, szolgáltatásokat nyújtanak vállalkozásoknak vagy szerződéses kutatást végeznek –, az ilyen gazdasági tevékenységek állami finanszírozása általában állami támogatásnak minősül.
24. Mindazonáltal a Bizottság nem tekinti a kutatóhelyet vagy kutatási infrastruktúrát állami támogatás kedvezményezettjének, amennyiben az pusztán közvetítőként jár el, és az állami finanszírozás teljes összegét, illetve a finanszírozás révén szerzett összes előnyt továbbadja a végső kedvezményezettek számára. Ez általában a következő esetekben áll fenn:
- a) az állami finanszírozás és a finanszírozás révén szerzett előny számszerűsíthető és kimutatható, és megfelelő mechanizmus áll rendelkezésre annak biztosításához, hogy azokat teljes egészében továbbadták a végső kedvezményezettek felé, például árcsökkentés formájában; valamint
 - b) a közvetítő nem részesül további előnyben, mivel vagy nyílt közbeszerzési eljárás útján választották ki, vagy az állami finanszírozás minden olyan entitás számára hozzáférhető, amely megfelel a szükséges objektív feltételeknek, így tehát a fogyasztók mint végső kedvezményezettek hasonló szolgáltatásokat vehetnek igénybe bármely releváns közvetítőtől.
25. Amennyiben a 24. pontban foglalt feltételek teljesülnek, a végső kedvezményezettre vonatkoznak az állami támogatási szabályok.

meghatározott elszámolási időszakban történő állami finanszírozásának mértéke meghaladja a nem gazdasági tevékenységek terén jelentkező költségek mértékét.

³⁴ Mivel a kutatói közösség a járulékos gazdasági tevékenységek elvégzése során nagyobb szakértelemre és tudásra tesz szert, amelyet a kutatóhely vagy a kutatási infrastruktúra az elsődleges, nem gazdasági tevékenységeinek elvégzéséhez is felhasználhat a társadalom egészének javára.

2.2. Vállalkozásoknak államilag finanszírozott kutató-ismeretterjesztő szervezetek és kutatási infrastruktúrák révén nyújtott közvetett állami támogatás

26. Azt a kérdést, miszerint a vállalkozások a Szerződés 107. cikkének (1) bekezdése szerint előnyhöz jutnak-e, és ha igen, milyen feltételek mellett, amennyiben valamely kutatóhely vagy kutatási infrastruktúra szerződéses kutatást vagy kutatási szolgáltatásokat nyújt számukra, illetve ha együttműködést folytatnak egy kutatóhellyel vagy kutatási infrastruktúrával, az állami támogatási szabályok általános elveivel összhangban kell megválaszolni. Ennek céljából – az állami támogatás fogalmáról szóló bizottsági közleményben foglaltak szerint – különösen annak vizsgálata látszik helyénvalónak, hogy a kutatóhely vagy kutatási infrastruktúra magatartása az államnak tulajdonítható-e³⁵.

2.2.1. Vállalkozások nevében folytatott kutatás (szerződéses kutatás vagy kutatási szolgáltatások)

27. Amennyiben valamely kutatóhely vagy kutatási infrastruktúra szerződéses kutatást végez vagy kutatási szolgáltatást nyújt egy vállalkozásnak, rendszerint az utóbbi határozza meg a szerződéses feltételeket, rendelkezik a kutatási tevékenység eredményei felett és viseli a kudarc kockázatát, általában nem adható állami támogatás a vállalkozás számára, ha a kutatóhely vagy kutatási infrastruktúra megfelelő díjazásban részesül a szolgáltatásaiért és különösen az alábbi feltételek teljesülése esetén:

- a) a kutatóhely vagy kutatási infrastruktúra a kutatási szolgáltatását vagy a szerződéses kutatást piaci áron nyújtja³⁶; vagy
- b) amennyiben piaci ár nem létezik, a kutatóhely vagy a kutatási infrastruktúra olyan áron nyújtja a kutatási szolgáltatást vagy szerződéses kutatást, amely:
 - tükrözi a szolgáltatás teljes költségét, valamint általában magában foglalja az érintett szolgáltatás ágazatában tevékenykedő vállalkozások által szokásosan alkalmazott árrés alapján megállapított árrést, vagy
 - olyan piaci alapon zajló tárgyalások eredményeképpen alakult ki, amelyek során a kutatóhely vagy kutatási infrastruktúra szolgáltatásnyújtói minőségében annak érdekében tárgyalt, hogy a szerződés megkötésekor legmagasabb gazdasági előnyre tegyen szert, és a kialakult ár legalább a határköltségeit fedezze.

28. Amennyiben a szellemi tulajdon-jogok tulajdoni vagy hozzáférési joga megmarad a kutatóhelynél vagy kutatási infrastruktúránál, azok piaci értéke levonható az érintett szolgáltatásokért fizetendő árból.

2.2.2. Együttműködés a vállalkozásokkal

29. Egy projekt akkor tekinthető hatékony együttműködésben végrehajtott projektnak, ha legalább két független fél működik együtt egy közös cél munkamegosztással történő

³⁵ Lásd a Bíróság C-482/99. P. sz., Franciaország kontra Bizottság ügyben 2002. május 16-án hozott ítéletének (ECLI:EU:C:2002:294) 24. pontját.

³⁶ Amennyiben a kutatóhely vagy kutatási infrastruktúra első ízben, kísérleti jelleggel és egyértelműen meghatározott időkorlátokon belül nyújt konkrét kutatási szolgáltatást vagy végez szerződéses kutatást egy adott vállalkozás nevében, a Bizottság elvileg a felszámított árat piaci árnak tekinti, ha az adott kutatási szolgáltatás vagy szerződéses kutatás egyszeri és bizonyíthatóan nincs piaca.

elérésében, amelynek során közösen határozzák meg a projekt hatályát, részt vesznek annak kidolgozásában, hozzájárulnak annak végrehajtásához és megosztják annak pénzügyi, technológiai, tudományos és egyéb kockázatait és eredményeit. A projekt teljes költségét viselheti egy vagy több fél, így mentesítve a többi felet a pénzügyi kockázatoktól. Az együttműködési projektek feltételeit – különös tekintettel a költségekhez való hozzájárulásra, a kockázatok és eredmények megosztására, az eredmények terjesztésére, a szellemi tulajdon-jogokhoz való hozzáférésre és azok birtoklásának szabályaira – a projekt kezdete előtt kell rögzíteni³⁷. A szerződéses kutatás és a kutatási szolgáltatások nyújtása nem tekinthető együttműködési formának.

30. Egy vállalkozások és kutatóhelyek vagy kutatási infrastruktúrák által közösen megvalósított együttműködési projekt esetében a Bizottság úgy tekinti, hogy a részt vevő vállalkozások nem részesülnek közvetett állami támogatásban a kutatóhelyen vagy kutatási infrastruktúrán keresztül az együttműködés kedvező feltételeinek köszönhetően³⁸, ha az alábbi feltételek egyike teljesül:
- a) a részt vevő vállalkozások viselik a projekt teljes költségét, vagy
 - b) a szellemi tulajdon-jogokkal nem járó együttműködési eredmények széles körben terjeszthetők, és a kutatóhely vagy kutatási infrastruktúra tevékenységeiből fakadó bármely szellemi tulajdon-jog teljes egészében a szóban forgó entitásokat illeti meg, vagy
 - c) a projektből fakadó szellemi tulajdon-jogok és az azokkal összefüggő hozzáférési jogok a különböző együttműködő partnereket illetik meg oly módon, hogy az megfelelően tükrözze a munkacsomagjaikat, hozzájárásaikat és érdekeiket, vagy
 - d) a kutatóhelyek vagy kutatási infrastruktúrák piaci árnak megfelelő térítést kapnak a tevékenységeikből fakadó, a részt vevő vállalkozásoknak átadott, vagy a részt vevő vállalkozások számára hozzáférhető szellemi tulajdon-jogokért. A részt vevő vállalkozások által a kutatóhelynek vagy kutatási infrastruktúrának az adott szellemi tulajdon-jogokat eredményező tevékenysége költségeihez nyújtott – mind pénzügyi, mind nem pénzügyi jellegű – hozzájárulások értékének abszolút összege levonható az említett térítésből.
31. A 31. d) pont alkalmazásában a Bizottság akkor tekinti úgy, hogy a kapott térítés a piaci árnak megfelelő, ha az lehetővé teszi az érintett kutatóhely vagy kutatási infrastruktúra számára, hogy e jogok valamennyi gazdasági előnyét élvezze, és az alábbi feltételek egyikének teljesülése esetén:
- a) a térítés összegét nyílt, átlátható és megkülönböztetésmentes versenyalapú értékesítési eljárás keretében állapították meg, vagy
 - b) független szakértői értékelés támasztja alá, hogy térítés összege legalább megegyezik a piaci árral, vagy
 - c) a kutatóhely vagy kutatási infrastruktúra – mint eladó – bizonyítani tudja, hogy ténylegesen piaci alapon zajló tárgyalásokat folytatott a térítés összegéről annak

³⁷ Nem tartoznak ezek közé az érintett tevékenységekből és szolgáltatásokból következő szellemi tulajdon-jogok piaci értékére és a projekthez való hozzájárulás értékére vonatkozó konkrét megállapodások.

³⁸ Beleértve az anyagátadási megállapodásokat, amennyiben a kutatóhely vagy kutatási infrastruktúra anyagokat ad át egy vállalkozásnak a kedvezményezett saját K+F tevékenységeihez.

érdekében, hogy a szerződés megkötésekor legmagasabb gazdasági előnyre tegyen szert, a jogszabályban előírt célkitűzések szem előtt tartása mellett; vagy

- d) olyan esetben, amikor az együttműködési megállapodás elővásárlási jogot biztosít az együttműködő vállalkozásnak a kutatóhellyel vagy kutatási infrastruktúrával való együttműködésből fakadó szellemi tulajdon-jogokra, és ezen entitások kölcsönös jogot gyakorolnak, hogy harmadik felektől gazdaságilag előnyösebb ajánlatokat kérjenek be azért, hogy az együttműködő vállalkozás ennek megfelelően kiigazítsa ajánlatát.

- 32. Amennyiben a 31. pontban szereplő feltételek egyike sem teljesül, a kutatóhelyek vagy kutatási infrastruktúrák által a projekthez nyújtott hozzájárulás teljes értékét az együttműködő vállalkozások számára nyújtott előnynek kell tekinteni, amelyre az állami támogatási szabályok alkalmazandók.

2.3. Kutatási és fejlesztési szolgáltatások közbeszerzése

- 33. A közbeszerzők a kutatási és fejlesztési szolgáltatásokat kizárólagos fejlesztésre, illetve a kereskedelmi hasznosítást megelőző közbeszerzésre irányuló eljárások útján egyaránt beszerezhetik a vállalkozásoktól³⁹.
- 34. Mindaddig, amíg az alkalmazandó irányelvek szerinti nyílt közbeszerzési eljárásra⁴⁰ kerül sor, a Bizottság általában úgy tekinti, hogy a vonatkozó szolgáltatásokat nyújtó vállalkozások nem részesülnek a Szerződés 107. cikkének (1) bekezdése szerinti állami támogatásban⁴¹.
- 35. Minden egyéb esetben, köztük a kereskedelmi hasznosítást megelőző közbeszerzés esetén, a Bizottság úgy tekinti, hogy a vállalkozások nem részesülnek állami támogatásban, amennyiben az érintett szolgáltatásokért fizetett ár teljes mértékben tükrözi a közbeszerző által kapott előnyök piaci értékét és a részt vevő szolgáltatók által viselt kockázatokat, különösen az alábbi feltételek mindegyikének teljesülése esetén:
 - a) a kiválasztási eljárás nyílt, átlátható és megkülönböztetésmentes és a pályázati eljárást megelőzően meghatározott, objektív kiválasztási és odaítélési feltételeken alapul;
 - b) a felek összes jogát és kötelezettségét – ideértve a szellemi tulajdon-jogokat is – ismertető tervezett szerződéses megállapodást már a pályázati eljárást megelőzően az érdekelt pályázók rendelkezésére bocsátják;

³⁹ Lásd a „Kereskedelmi hasznosítást megelőző beszerzés: az innováció serkentése a fenntartható, minőségi európai közszolgáltatások érdekében” című bizottsági közleményt (COM(2007) 799 végleges, 2007.12.14.) és a hozzá kapcsolódó bizottsági szolgálati munkadokumentumot

⁴⁰ Lásd a közbeszerzésről és a 2004/18/EK irányelv hatályon kívül helyezéséről szóló, 2014. február 26-i 2014/24/EU európai parlamenti és tanácsi irányelv 27. cikkét (HL L 94., 2014.3.28., 65. o.) és a vízügyi, energiaipari, közlekedési és postai szolgáltatási ágazatban működő ajánlatkérők beszerzéseiről és a 2004/17/EK irányelv hatályon kívül helyezéséről szóló, 2014. február 26-i 2014/25/EU európai parlamenti és tanácsi irányelv 45. cikkét (HL L 94., 2014.3.28., 243. o.). Hasonlóképpen a 2014/24/EU irányelv 28. cikke és a 2014/25/EU irányelv 46. cikke szerinti meghívásos eljárások esetén a Bizottság szintén úgy tekinti, hogy a vállalkozások nem részesülnek állami támogatásban, kivéve, ha bizonyos érdekelt szolgáltatók indokolatlanul kiesnek a pályázásra jogosultak köréből.

⁴¹ Hasonló a helyzet akkor is, amikor a közbeszerzők egy korábbi K+F közbeszerzésből eredő innovatív megoldásokat vagy olyan, nem K+F termékeket és szolgáltatásokat szereznek be, amelyek termékkel, eljárással vagy szervezéssel kapcsolatos innovációt szükségessé tevő teljesítményszinten teljesítendőek.

- c) a közbeszerzés a részt vevő szolgáltatók egyike számára sem biztosít semmilyen preferenciális elbánást a kereskedelmi mennyiségű végterméknek vagy szolgáltatásnak az érintett tagállamban található közbeszerző felé történő szállítását illetően⁴², és
- d) az alábbi feltételek egyike teljesül:
 - mindazon eredmények, amelyekkel nem járnak együtt szellemi tulajdonjogok, széles körben terjeszthetők, például kiadványok, oktatás vagy szabványügyi szervek tevékenységéhez való hozzájárulás révén, lehetővé téve, hogy azokat más vállalkozás lemásolja, és valamennyi szellemi tulajdonjog teljes egészében a közbeszerzőt illeti meg, vagy
 - az a szolgáltató, amelyet az eredményekből adódóan a szellemi tulajdonjogok megilletnek, köteles díjmentesen korlátlan hozzáférést biztosítani a közbeszerző számára az ilyen eredményekhez, továbbá piaci feltételek szerint hozzáférést kell biztosítani a harmadik felek számára, például nem kizárólagos szabadalmi licenciák útján.

36. Amennyiben a 35. pontban szereplő feltételek nem teljesülnek, a tagállamok az ajánlatkérő szerv és a vállalkozás között létrejött szerződésben foglalt feltételek egyedi értékelésére támaszkodhatnak, a K+F+I támogatásokra vonatkozó, a Szerződés 108. cikkének (3) bekezdésében szereplő általános bejelentési kötelezettség sérelme nélkül.

3. A K+F+I TÁMOGATÁSOK ÖSSZEEGYEZTETHETŐSÉGÉNEK ÉRTÉKELÉSE

- 37. A Szerződés 107. cikke (3) bekezdésének c) pontja értelmében a Bizottság a belső piaccal összeegyeztethetőnek tekintheti az egyes gazdasági tevékenységek vagy gazdasági területek fejlődését előmozdító támogatást, amennyiben az ilyen támogatás nem befolyásolja hátrányosan a kereskedelmi feltételeket a közös érdekekkel ellentétes mértékben.
- 38. Ebben a szakaszban a Bizottság kifejti, hogyan alkalmazza majd az összeegyeztethetőség értékelésének elveit, és adott esetben a támogatási programokra különös feltételeket, a bejelentési kötelezettség alá eső egyedi támogatásokra pedig kiegészítő feltételeket állapít meg.
- 39. Annak értékelése érdekében, hogy a K+F+I tevékenységekhez nyújtott állami támogatás összeegyeztethető-e a belső piaccal, a Bizottság meghatározza, hogy a támogatási intézkedés elősegíti-e egy bizonyos gazdasági tevékenység fejlődését, és hogy hátrányosan befolyásolja-e a kereskedelmi feltételeket a közös érdekekkel ellentétes mértékben.
- 40. A 39. pontban említett értékelés elvégzése érdekében a Bizottság a következő szempontokat veszi figyelembe:

a) Első feltétel: A K+F+I támogatás elősegíti egy gazdasági tevékenység fejlődését

- i. *a gazdasági tevékenység azonosítása (3.1.1. szakasz)*

⁴² Azon eljárások sérelme nélkül, amelyek az egyedi vagy specializált termékek vagy szolgáltatások kifejlesztésére és azt követő értékesítésére egyaránt kiterjednek.

- ii. *ösztönző hatás:* annak értékelése, hogy a támogatás oly módon változtatja-e meg az érintett vállalkozás(ok) magatartását, hogy az(ok) olyan többlettevékenységekbe kezdjen(ek), amelyeket támogatás nélkül nem, vagy csak korlátozott mértékben, másképpen vagy más helyszínen végezne (végeznének) (3.1.2. szakasz).
- iii. *a támogatás nem ellentétes az uniós jog vonatkozó rendelkezéseivel és elveivel* (3.1.3. szakasz)

b) Második feltétel: A K+F+I támogatás indokolatlanul nem érinti a kereskedelmi feltételeket a közös érdekekkel ellentétes mértékben.

- i. *az állami beavatkozás szükségessége:* az állami támogatási intézkedésnek olyan lényeges fejlődést kell eredményeznie, amelyet a piac önmagában nem tud megvalósítani, pl. piaci hiányosság felszámolása, illetve egyenlőséggel vagy kohézióval kapcsolatos aggály kezelése révén (3.2.1. szakasz).
- ii. *a támogatási intézkedés megfelelősége:* a tervezett támogatási intézkedésnek megfelelő szakpolitikai eszközt kell jelentenie a gazdasági tevékenység fejlődésének megkönnyítéséhez (3.2.2. szakasz).
- iii. *a támogatás arányossága (minimumra korlátozott támogatás):* a támogatás összegét és intenzitását arra a szintre kell korlátozni, amely az érintett vállalkozás(ok) kiegészítő beruházásának vagy tevékenységének elindításához minimálisan szükséges (3.2.3. szakasz).
- iv. *a támogatás átláthatósága:* a tagállamoknak, a Bizottságnak, a gazdasági szereplőknek és a nyilvánosságnak könnyen hozzá kell férniük az összes vonatkozó intézkedéshez és az azok alapján odaítélt támogatásokkal kapcsolatos lényeges információkhoz (3.2.4. szakasz).
- v. *a K+F+I támogatás által a versenyre és a tagállamok közötti kereskedelemre gyakorolt esetleges negatív hatások minimálisra csökkentése vagy elkerülése:* (3.2.5. szakasz).
- vi. *a támogatás pozitív és negatív hatásainak mérlegelése* (3.2.6. szakasz)

3.1. Első feltétel: A K+F+I támogatás elősegíti egy gazdasági tevékenység fejlődését

3.1.1. A támogatott gazdasági tevékenység azonosítása

- 41. A Bizottság a tagállam által szolgáltatott információk alapján értékelni fogja, hogy a bejelentett intézkedés mely gazdasági tevékenységet támogatja majd.

3.1.2. Ösztönző hatás

3.1.2.1. Általános feltételek

- 42. A K+F+I támogatás akkor tekinthető a belső piaccal összeegyeztethetőnek, ha ösztönző hatása van. A Bizottság úgy véli, hogy az ösztönző hatás nélküli támogatás nem segíti elő a gazdasági tevékenység fejlődését.
- 43. Ösztönző hatásról akkor beszélünk, ha a támogatás oly módon változtatja meg valamely vállalkozás magatartását, hogy az olyan többlettevékenységekbe kezd, amelyeket támogatás nélkül nem, vagy csak korlátozott mértékben vagy másképpen végezne el. A támogatás mindazonáltal nem támogathatja valamely tevékenység azon költségeit,

amelyek a vállalkozásnál amúgy is felmerültek volna, és nem kompenzálhatja valamely gazdasági tevékenység szokásos üzleti kockázatát⁴³.

44. A Bizottság úgy véli, hogy a támogatás nem jelent ösztönzést a kedvezményezett számára az olyan esetekben, amikor a vonatkozó K+F+I tevékenység⁴⁴ már azelőtt megkezdődött, hogy a kedvezményezett támogatás iránti kérelmet nyújtott volna be a nemzeti hatóságokhoz⁴⁵. Amennyiben a munka már azelőtt megkezdődött, hogy a kedvezményezett benyújtotta támogatás iránti kérelmet nyújtott a nemzeti hatóságokhoz, a projekt nem támogatható.
45. A támogatás iránti kérelemnek tartalmaznia kell legalább a kérelmező nevét és méretét, a projekt leírását, ideértve a helyszínt, valamint a munka kezdetének és befejezésének időpontját, a végrehajtáshoz szükséges állami támogatás összegét és az elszámolható költségek listáját.
46. Amennyiben az adóintézkedések állami támogatásnak minősülnek, a tagállamok által benyújtott értékelő tanulmányok⁴⁶ alapján a Bizottság úgy tekintheti, hogy azok ösztönző hatással rendelkeznek, mivel a vállalkozásokat nagyobb K+F+I ráfordításokra ösztönzik.

3.1.2.2. Az egyedi támogatásokra vonatkozó kiegészítő feltételek

47. A bejelentendő egyedi támogatások tekintetében a tagállamoknak bizonyítaniuk kell a Bizottság felé, hogy az intézkedés ösztönző hatással jár; ennek céljából egyértelmű bizonyítékot kell szolgáltatniuk arra, hogy a támogatás pozitívan befolyásolta a vállalkozás arra irányuló döntését, hogy olyan K+F+I tevékenységeket végezzen, amelyeket támogatás hiányában nem végzett volna el. Annak érdekében, hogy a Bizottság elvégezhesse a szóban forgó támogatási intézkedés átfogó értékelését, az érintett tagállamnak nem csupán a támogatott projekttel kapcsolatos információkat kell benyújtania, hanem – a lehetséges mértékben – annak a részletes leírását is, hogy mi történhetett volna vagy ésszerűen mi lett volna elvárható a támogatás hiányában, azaz mi lett volna a kontrafaktuális forgatókönyv. Az ellentétes forgatókönyv bemutathatja az alternatív projekt hiányát, vagy egy egyértelműen meghatározott és kellően kiszámítható, a kedvezményezett által belső döntéshozatala folyamán fontolóra vett alternatív projektet, vagy olyan alternatív projekthez is kapcsolódhat, melyet részben vagy egészében az Unió kívül valószínűsítenek meg.
48. Elemzése során a Bizottság a következő tényezőket veszi figyelembe:

⁴³ Lásd a Bíróság C-630/11 P és C-633/11 P sz., HGA és társai kontra Bizottság egyesített ügyekben hozott ítéletét (ECLI:EU:C:2013:387).

⁴⁴ Ha a támogatási kérelem egy K+F projektre irányul, az nem zárja ki, hogy a potenciális kedvezményezett már készített megvalósíthatósági tanulmányokat, amelyekre nem vonatkozik az állami támogatás iránti kérelem.

⁴⁵ Az egymást követő szakaszokban végrehajtott azon projektek vagy tevékenységek számára nyújtott támogatás esetében, amelyek különböző támogatás-odaítélési eljárások alá esnek, a munka nem kezdődhet meg a támogatás iránti első kérelem benyújtása előtt. Amennyiben adóintézkedés formájában megvalósuló automatikus adóügyi támogatási program keretében nyújtott támogatásról van szó, e program elfogadásának és hatálybalépésének már a támogatott projekt vagy tevékenység megkezdése előtt meg kell történnie.

⁴⁶ Jóllehet ez az újonnan bevezetett intézkedések esetében előzetesen nem lehetséges, a tagállamoktól elvárják, hogy nyújtsanak be értékelő tanulmányokat a saját, adókedvezmény formájában nyújtott támogatási programjuk ösztönző hatásáról (így az utólagos értékelések tervezett vagy szándékolt módszereinek általában az ilyen intézkedések struktúrájának szerves részét kell képezniük). Értékelő tanulmányok hiányában az adóügyi támogatási programok ösztönző hatása kizárólag az egymásra épülő intézkedések esetében feltételezhető.

- i. **a várt változás pontos meghatározása:** pontosítani kell, hogy az állami támogatás eredményeképpen milyen magatartásbeli változás várható, azaz a támogatásból fakadóan számítani lehet-e új projekt elindítására, vagy valamely projekt méretének, alkalmazási körének vagy ütemének növekedésére;
 - ii. **kontrafaktuális elemzés:** a magatartásban bekövetkezett változást annak összevetésével kell meghatározni, hogy milyen eredménnyel és szinten valósulna meg a célzott tevékenység támogatással és támogatás nélkül. A két forgatókönyv eltérése mutatja a támogatási intézkedés hatását és az abból következő ösztönző hatást;
 - iii. **a nyereségesség szintje:** ha a projekt vagy a beruházás önmagában nem lenne elég jövedelmező ahhoz, hogy egy vállalkozás megvalósítsa, ám a társadalom számára jelentős előnyökkel bírna, nagyobb a valószínűsége annak, hogy a támogatás ösztönző hatással bír;
 - iv. **a beruházás összege és a pénzforgalom időtartama:** az ösztönző hatás értékelésekor pozitív elemként veszik figyelembe a jelentős induló beruházásokat, a megfelelő pénzforgalom alacsony szintjét, valamint a pénzforgalom igen távoli jövőben, igen bizonytalan módon jelentkező jelentős részét;
 - v. **a jelentkező kockázat szintje:** a kockázateértékelés különösen figyelembe veszi a beruházás visszafordíthatatlan jellegét, a kereskedelmi kudarc lehetőségét, annak kockázatát, hogy a projekt a vártnál kevésbé lesz eredményes, annak kockázatát, hogy a projekt visszavetheti a támogatás kedvezményezettjének más tevékenységeit, valamint annak kockázatát, hogy a projekt költségei aláássák a vállalkozás pénzügyi életképességét.
49. A tagállamoknak a vizsgált projekthez kapcsolódó igazgatótanácsai dokumentumokra, kockázateértékelésekre, pénzügyi jelentésekre, belső üzleti tervekre, szakértői véleményekre és egyéb tanulmányokra kell támaszkodniuk. A tagállamokat segíthetik az ösztönző hatás fennállásának bizonyításában a keresleti, költség- és pénzügyi előrejelzéseket tartalmazó dokumentumok, a beruházási bizottsághoz benyújtott, a különböző beruházási forgatókönyveket részletesen ismertető dokumentumok vagy a pénzügyi intézmények számára benyújtott dokumentumok.
50. Annak biztosítása érdekében, hogy az ösztönző hatás megállapítása objektív alapon történik, a Bizottság az értékelése során összehasonlíthatja a vállalat-specifikus adatokat a kedvezményezett tevékenységi köre szerinti ágazatra vonatkozó adatokkal. A tagállamoknak lehetőség szerint különösen arra vonatkozó ágazatspecifikus adatokat kell szolgáltatniuk, hogy a kedvezményezett kontrafaktuális forgatókönyve, szükséges jövedelmezőségi szintje és a részéről elvárt pénzforgalom észszerű.
51. Ebben az összefüggésben, a jövedelmezőségi szintet értékelhetik a kedvezményezett vállalkozás által bizonyítottan alkalmazott módszertani gyakorlatra vagy az érintett ágazatra jellemző módszertani gyakorlatra való hivatkozással, amelyeknek részét képezhetik a projekt nettó jelenértékének (NPV)⁴⁷, a belső megtérülési rátának (IRR)⁴⁸

⁴⁷ A projekt nettó jelenértéke a beruházás élettartama során előforduló pozitív és negatív, a tőke-költség alapján jelenértékre diszkontált pénzforgalom különbözete.

⁴⁸ A belső megtérülési ráta nem az adott év mérleg szerinti eredményén alapul, hanem azt a jövőbeni cash flow-t veszi figyelembe, amelyet a beruházó a beruházás teljes élettartama során tervez realizálni. Annak a diszkontrátának felel meg, amelynél a pénzforgalom nettó jelenértéke nullával egyenlő.

és a befektetett tőke átlagos megtérülésének (ROCE) megállapítására szolgáló módszerek.

52. Továbbá a határokon átnyúló K+I tevékenységekhez, kutatási infrastruktúrákhoz, technológiai infrastruktúrákhoz és innovációs klaszterekhez nyújtott beruházási támogatás esetében a Bizottság a határokon átnyúló együttműködést elősegítő vagy egynél több tagállam által finanszírozott beruházásokat olyan elemnek tekinti, amely erősítheti a támogatás ösztönző hatását, mivel megalapozottan feltételezhető, hogy a támogatás ösztönzi a K+F+I tevékenységeket, amelyek nagyobb méretű vagy nagyobb alkalmazási körű projektet eredményeznek, vagy a támogatás elősegíti a projekt ütemének növekedését, vagy a projekt teljes költsége a tevékenységek iránti célzott megnövekedett igény miatt magasabb (lásd 139 below. preambulumbekkezdés), összehasonlítva a kizárólag nemzeti igények kielégítését célzó projektekkel.
53. Ezért a támogatás nem tekinthető a belső piaccal összeegyeztethetőnek az olyan esetekben, ahol úgy tűnik, hogy hasonló tevékenységekre a támogatás nélkül is sor kerülhetne és sor is kerülne.

3.1.3. A vonatkozó uniós jog betartása

54. Ha az állami támogatási intézkedés, az ahhoz kapcsolt feltételek (beleértve a finanszírozási módszert is, amennyiben a finanszírozási módszer az állami támogatási intézkedés szerves részét alkotja) vagy a finanszírozott tevékenység a vonatkozó uniós jog megsértésével járnak, a támogatás nem nyilvánítható a belső piaccal összeegyeztethetőnek⁴⁹.
55. Bármely egyedi támogatás belső piaccal való összeegyeztethetőségének értékelése során a Bizottság különösen figyelembe veszi a Szerződés 101. vagy 102. cikkének megsértésével kapcsolatos olyan eljárásokat, amelyek a támogatás kedvezményezettjét érinthetik, és amelyek lényegesek lehetnek a támogatásnak a Szerződés 107. cikkének (3) bekezdése szerinti értékelése szempontjából⁵⁰.

3.2. Második feltétel: A K+F+I támogatás indokolatlanul nem érinti a kereskedelmi feltételeket a közös érdekekkel ellentétes mértékben.

56. A 107. cikk (3) bekezdésének c) pontja szerint az egyes gazdasági tevékenységek vagy gazdasági területek fejlődését előmozdító támogatás összeegyeztethetőnek tekinthető, „amennyiben az ilyen támogatás nem befolyásolja hátrányosan a kereskedelmi feltételeket a közös érdekekkel ellentétes mértékben”.
57. A belső piacra gyakorolt negatív hatások értékelése összetett gazdasági és társadalmi értékeléseket foglal magában. Ez a szakasz meghatározza a Bizottság mérlegelési jogkörének gyakorlásának módját a 40. pont b) alpontjában említett összeegyeztethetőségi értékelés második feltétele szerinti értékelés során.

⁴⁹ Lásd például a Bíróság C-156/98. sz., Németország kontra Bizottság ügyben 2000. szeptember 19-én hozott ítéletének (ECLI:EU:C:2000:467) 78. pontját; a Bíróság C-333/07. sz., Sociétés Régie Networks kontra Rhône-Alpes Bourgogne ügyben 2008. december 22-én hozott ítéletének (ECLI:EU:C:2008:764) 94–116. pontját; a Bíróság C-594/18 P. sz., Ausztria kontra Bizottság ügyben 2020. szeptember 22-én hozott ítéletének (ECLI:EU:C:2020:742) 44. pontját; a Bíróság C-67/09 P. sz., Nuova Agricast kontra Bizottság ügyben 2010. október 14-én hozott ítéletének (ECLI:EU:C:2010:607) 51. pontját.

⁵⁰ Lásd a Bíróság C-225/91. P. sz., Matra kontra Bizottság ügyben 1993. június 15-én hozott ítéletének (ECLI:EU:C:1993:239) 42. pontját.

58. Természeténél fogva minden támogatási intézkedés torzítja a versenyt, és hatást gyakorol a tagállamok közötti kereskedelemre. Annak megállapítása érdekében azonban, hogy a támogatás torzító hatásai a minimumra korlátozódnak-e, a Bizottság ellenőrzi, hogy a támogatás szükséges, megfelelő, arányos és átlátható-e.
59. A Bizottság ezt követően értékeli a szóban forgó K+F+I támogatás versenyre és kereskedelmi feltételekre gyakorolt torzító hatását. Konkrétabban a K+F+I területének támogatása konkrét termékpiaci torzulásokat és helyspecifikus hatásokat okozhat. A Bizottság ezután összeveti a támogatás pozitív hatásait a versenyre és a kereskedelemre gyakorolt negatív hatásaival. Amennyiben a pozitív hatások felülmúlják a negatív hatásokat, a Bizottság a támogatást összeegyeztethetőnek nyilvánítja.

3.2.1. Az állami beavatkozás szükségessége

60. Az állami támogatási intézkedésnek olyan esetre kell irányulnia, amikor a támogatás olyan lényegi fejlődést eredményez, amelyet a piac önmagában nem tud megvalósítani, például a szóban forgó K+F+I tevékenységgel vagy beruházással kapcsolatos piaci hiányosság megszüntetését.

3.2.1.1. Általános feltételek

61. Az állami támogatás szükséges lehet a K+F+I növeléséhez, amennyiben a piac önállóan nem képes hatékony eredmény elérésére. Annak értékeléséhez, hogy az állami támogatás hatékonyan segíti-e a kívánt eredmény elérését, először is a támogatás által kezelendő probléma azonosítása szükséges. Az állami támogatásnak olyan esetekre kell irányulnia, amikor az állami támogatás olyan lényegi fejlődést eredményezhet, amelyet a piac önmagában nem tudna megvalósítani. A tagállamoknak ki kell fejteniük, hogy a támogatási intézkedés hogyan enyhítheti hatékonyan a feltárt piaci hiányosságokat, amelyek akadályozzák a szóban forgó K+F+I tevékenység vagy beruházás önmagában a piac által történő megvalósítását.
62. A K+F+I egy sor tevékenységen keresztül valósul meg, amelyek általában több termékpiachoz kapcsolódnak, és amelyek a rendelkezésre álló képességeket aknázzák ki az említett termékpiacokon, illetve teljesen új termékpiacokon új vagy jobb termékek, szolgáltatások és eljárások kifejlesztéséhez, ezáltal gyorsítva a gazdasági növekedés ütemét, hozzájárulva a területi és szociális kohézióhoz vagy támogatva az általános fogyasztói érdekeket. Ugyanakkor, tekintettel a rendelkezésre álló K+F+I képességekre, a piaci hiányosságok megakadályozhatják, hogy a piac elérje optimális teljesítményét, és elégtelen eredményhez vezethetnek az alábbi okokból kifolyólag:
- (i) **pozitív externáliák vagy a tudás szervezetek közötti átszivárgásai:** A K+F+I gyakran teremt előnyöket a társadalom számára pozitív továbbgyűrűző hatások – például a tudás szervezetek közötti átszivárgásai vagy más gazdasági szereplők számára a kiegészítő termékek vagy szolgáltatások kifejlesztésére irányuló lehetőségek javítása – formájában. Ugyanakkor a piacra hagyatkozva sok projekt a magánszféra szempontjából kevésbé vonzó megtérülési arányt mutathat, még ha egyébként a projektek társadalmi szempontból előnyösek lennének is, mivel a profitorientált vállalkozások nem képesek kellő mértékben kiaknázni a tevékenységeik előnyeit, amikor az általuk végzett K+F+I mértékéről döntenek. Következésképpen az állami támogatás hozzájárulhat az olyan, társadalmi vagy gazdasági szempontból összességében előnyökkel járó projektek végrehajtásához, amelyek egyébként nem valósulnának meg.

Mindazonáltal sem a K+F+I tevékenységek externáliáiból fakadó valamennyi előny, sem pedig önmagában az externáliák jelenléte nem jelenti azt automatikusan, hogy az állami támogatás összeegyeztethető a belső piaccal. A fogyasztók általában hajlandók megfizetni az új termékek és szolgáltatások közvetlen előnyeit, miközben a cégek más meglévő eszközök – köztük a szellemi tulajdon-jogok – révén aknázzhatják ki a beruházásaikból fakadó előnyöket. Egyes esetekben azonban ezek az eszközök nem tökéletesek, és olyan fennmaradó piaci hiányosságokat hagyhatnak maguk után, amelyek állami támogatással orvosolhatók. Például – amint amellet gyakran érvelnek az alapkutatásra vonatkozóan – nehezen lehetne megakadályozni, hogy mások hozzáférjenek egyes tevékenységek eredményeihez, ami ezáltal a közjavat szolgálja. Másfelől a termeléssel kapcsolatos konkrét ismeretek gyakran hatékonyan védhetők – például szabadalmak által –, lehetővé téve, hogy a feltaláló növelje a találmányával járó hasznot;

- (ii) **tökéletlen és aszimmetrikus információ:** a K+F+I tevékenységeket a bizonytalanság magas szintje jellemzi. Bizonyos körülmények között a tökéletlen és aszimmetrikus információ következtében a magánbefektetők vonakodhatnak értékes projektek finanszírozásától, a jól képzett munkavállalók pedig nem biztos, hogy tudatában vannak az innovatív vállalkozásoknál való elhelyezkedés lehetőségeinek. Ennek eredményeképpen előfordulhat, hogy nem megfelelő az emberi és pénzügyi erőforrások megoszlása, és lehet, hogy a társadalom és a gazdaság szempontjából értékes projektek sosem valósulnak meg.

Egyes esetekben a tökéletlen és aszimmetrikus információ gátolhatja a finanszírozáshoz jutást is. Mindazonáltal a tökéletlen információ és a kockázat jelenléte nem indokolja automatikusan az állami támogatás szükségességét. Az a tény, ha nem finanszíroznak olyan projekteket, amelyek befektetéseinek egyéni megtérülése alacsonyabb, jelezheti akár a piac hatékony működését is. Továbbá a kockázat minden egyes üzleti tevékenység részét képezi, és önmagában nem tekinthető piaci hiányosságnak. Az aszimmetrikus információval összefüggésben azonban a kockázat súlyosbíthatja a finanszírozási nehézségeket;

- (iii) **koordinációs és hálózati hiányosságok:** a vállalkozások azon képességét, hogy egymással összehangolják tevékenységüket vagy interakcióba lépjenek a K+F+I területét érintő eredmények elérése érdekében, számos tényező hátráltathatja, köztük a nagyszámú, adott esetben eltérő érdekektől vezérelt együttműködő partner közötti koordináció nehézségei, a szerződések kidolgozásával kapcsolatos problémák, valamint az együttműködés összehangolásának nehézségei, melyet okozhat például a bizalmas információk megosztása is.

3.2.1.2. Az egyedi támogatásokra vonatkozó kiegészítő feltételek

- 63. Miközben bizonyos piaci hiányosságok általánosan visszavethetik a K+F+I tevékenységeket, a gazdaságon belül nem minden vállalkozást és ágazatot érintenek azonos mértékben az ilyen piaci hiányosságok. Következésképpen a bejelentendő egyedi támogatás tekintetében a tagállamoknak megfelelő információt kell szolgáltatniuk arról, hogy a támogatás általában véve a K+F+I-vel kapcsolatos piaci hiányosságok orvosolását szolgálja-e, vagy a K+F+I területét érintő konkrét – például valamely ágazatra vagy üzletágra vonatkozó – piaci hiányosság megszüntetésére irányul.

64. A Bizottság a következő tényezőket veszi figyelembe:
- a tudás szervezetek közötti átszivárgásai:** a tudásterjesztés tervezett szintje; a létrehozott tudás sajátossága; lehetőségek a szellemi tulajdon-jogok védelmére; a más termékekkel és szolgáltatásokkal való komplementaritás foka;
 - tökéletlen és aszimmetrikus információ:** a K+F+I tevékenységek kockázati szintje és összetettsége; a külső finanszírozás szükségessége; a támogatás kedvezményezettjének jellemzői a külső finanszírozáshoz való jutást illetően;
 - koordinációs hiányosságok:** az együttműködő vállalkozások száma; az együttműködés intenzitása; az együttműködő partnerek közötti érdekkülönbségek; a szerződések kidolgozásának problémái; az együttműködés összehangolásával kapcsolatos problémák.
65. A támogatási intézkedés által ösztönzött K+F+I tevékenységeket akadályozó állítólagos piaci hiányosságokra vonatkozó elemzésében a Bizottság különös figyelmet fordít majd minden hozzáférhető ágazati összehasonlításra vagy egyéb tanulmányra, amelyeket az érintett tagállamoknak kell a rendelkezésére bocsátaniuk.
66. A klasztereknek nyújtott beruházási vagy működési támogatásra vonatkozó bejelentéskor a tagállamoknak információt kell szolgáltatniuk az innovációs klaszter tervezett vagy várható szakosodásáról, a meglévő regionális potenciálról és a hasonló céllal létrehozott klaszterek jelenlétéről Unióban. Adott esetben a tagállamoknak azt is ki kell fejteniük, hogy a klaszter hogyan gyakorolhat pozitív hatást az uniós gazdaság technológiai fejlődésére és digitális átalakulására. Amennyiben a támogatott innovációs klaszter digitális innovációs központ, a Bizottság vélelmezi ezt a hozzájárulást. Elemzésében a Bizottság kiértékeli, hogy az innovációs klaszter tevékenységei által ösztönzött vagy kezdeményezett együttműködések célja lehet-e többek között az, hogy lerövidítsék az új ismeretek létrehozása és az innovatív alkalmazásokba – például a termékekbe, szolgáltatásokba, folyamatokba és megoldásokba – való átültetés között eltelt időt, többek között digitális technológiákra alapozva, segítve az uniós gazdaságnak a zöld megállapodással és a digitális Európáról szóló közleménnyel összhangban történő átalakítását.
67. A technológiai infrastruktúrákhoz nyújtott beruházási támogatás bejelentésekor a tagállamoknak részletes és pontos információkat kell szolgáltatniuk a technológiai infrastruktúra tervezett vagy várható szakosodásáról, annak korszerű jellegéről, valamint arról, hogy a technológiai infrastruktúra milyen szerepet játszhat az uniós gazdaság digitális és zöld átállásának regionális, nemzeti vagy uniós szintű elősegítésében. A tagállamoknak arról is tájékoztatást kell nyújtaniuk, hogy léteznek-e hasonló – akár államilag finanszírozott – technológiai infrastruktúrák az Unióban. Emellett a tagállamoknak információt kell szolgáltatniuk a felhasználók profiljáról, például a méretről, az ágazatról és más releváns tényezőkről. Értékelésében a Bizottság mérlegelni fogja, hogy az infrastruktúra kapacitását milyen mértékben osztanak ki a kkv-knak nyújtott szolgáltatásokhoz, és ez a kkv-k számára milyen lehetőségeket biztosítana saját termelési folyamataik hatékonyságának, valamint a termékek és üzleti modellek innovációjára való képességüknek a javítására, különösen a digitális technológiákhoz való hozzáférés révén.
68. Az Unió által is – közvetlenül vagy közvetetten (azaz a Bizottság, annak végrehajtó ügynökségei, a Szerződés 185. és 187. cikke alapján létrehozott közös vállalkozások vagy bármely más olyan végrehajtó testület által, amely vonatkozásában az uniós

finanszírozás nem áll a tagállamok közvetlen vagy közvetett felügyelete alatt) – finanszírozott projektek vagy tevékenységek számára odaítélt állami támogatások tekintetében a Bizottság úgy fogja tekinteni, hogy megállapítást nyert az állami beavatkozás szükségessége.

69. Másfelől az olyan projektekhez vagy tevékenységekhez nyújtott állami támogatás esetében, amelyek a technológiai tartalom, a kockázati szint és a méret tekintetében hasonlóak az Unióban piaci feltételek mellett már végrehajtott projektekhez és tevékenységekhez, a Bizottság elvileg feltételezi, hogy nem áll fenn piaci hiányosság, és további bizonyítékokat és indoklást kér az állami beavatkozás szükségességére. Különösen a technológiai infrastruktúrák és innovációs klaszterek esetében a tagállamoknak bizonyítaniuk kell, hogy az állami támogatás nem vezet az Unióban működő meglévő struktúrák által már kínált szolgáltatások megkettőzéséhez, ami kihasználatlan kapacitásokhoz vezethet, és megkérdőjelezheti a támogatott beruházás gazdasági életképességét.

3.2.2. *A támogatási intézkedés megfelelősége*

70. A javasolt támogatási intézkedésnek megfelelő szakpolitikai eszköznek kell lennie a támogatás kitűzött céljának eléréséhez, azaz nem létezhet olyan kedvezőbb és kevésbé torzító hatású politika és támogatási eszköz, amely képes ugyanazt az eredményt elérni.

3.2.2.1. *Megfelelőség az alternatív szakpolitikai eszközök viszonylatában*

71. Nem az állami támogatás az egyedüli olyan szakpolitikai eszköz, amely a tagállamok rendelkezésére áll a K+F+I tevékenységek ösztönzésére. Nem szabad megfedkezni arról, hogy erre létezhetnek más, alkalmasabb eszközök is, például a szabályozást, a közbeszerzést és a szabványosítást is magukban foglaló keresletoldali intézkedések, valamint a közszféra által finanszírozott kutatás és oktatás forrásainak emelése, illetve általános adóintézkedések. Valamely szakpolitikai eszköz megfelelősége egy adott esetben általában a megoldandó probléma jellegére vezethető vissza. Például egy új belépő K+F+I eredmények kiaknázásával kapcsolatos nehézségeinek kezeléséhez az állami támogatásnál megfelelőbb lehet a piaci akadályok csökkentése. Az oktatásba történő beruházás növelése megfelelőbben orvosolhatja a szakképzett munkaerő hiányát, mint az állami támogatás nyújtása.
72. Az állami támogatás általános tilalma alól mentesülve engedélyezhető K+F+I-hez nyújtott támogatás, ha arra a szóban forgó K+F+I megvalósításához van szükség. Következésképpen lényeges elemet képez e tekintetben annak mérlegelése, hogy a K+F+I-hez nyújtott támogatás megfelelő eszköznek tekinthető-e a K+F+I tevékenységek növelésére, és ha igen, milyen mértékben, tekintettel arra, hogy más, kevésbé torzító eszközök azonos eredményeket érhetnek el.
73. Az összeegyeztethetőség értékelésekor a Bizottság különös figyelmet szentel az érintett tagállam által a tervezett intézkedésre vonatkozóan készített hatásvizsgálatoknak. Megfelelő eszköznek tekinthetők azok az intézkedések, amelyeknél a tagállamok más szakpolitikai lehetőségeket is figyelembe vettek, és amelyek esetében az állami támogatáshoz hasonló szelektív eszközök alkalmazásának előnyeit megállapították, és azokról a Bizottságot tájékoztatták.
74. Az Unió által is – közvetlenül vagy közvetetten (azaz a Bizottság, annak végrehajtó ügynökségei, a Szerződés 185. és 187. cikke alapján létrehozott közös vállalkozások vagy bármely más olyan végrehajtó testület által, amely vonatkozásában az uniós

finanszírozás nem áll a tagállamok közvetlen vagy közvetett felügyelete alatt) – finanszírozott projektek vagy tevékenységek számára odaítélt állami támogatások tekintetében a Bizottság úgy fogja tekinteni, hogy megállapítást nyert a támogatási intézkedés megfelelősége. A tagállamoknak bizonyítaniuk kell, hogy az értékelt projekthez vagy tevékenységhez nyújtott állami támogatás szinergiákat teremt az uniós programokból származó bármely finanszírozással vagy társfinanszírozással.

3.2.2.2. *Megfelelőség más támogatási eszközök viszonylatában*

75. A K+F+I-re vonatkozó állami támogatás különböző formákban ítélt oda. A tagállamnak ezért biztosítani kell, hogy a támogatást abban a formában ítéljék oda, amely várhatóan a legkisebb verseny- és kereskedelemtorzulással jár. E tekintetben, ha a támogatást közvetlen anyagi előnyökkel járó támogatási formák valamelyikében ítélik oda (például közvetlen támogatás, adómentesség vagy adókedvezmény vagy más kötelező díjak kapcsán biztosított mentességek vagy kedvezmények, kedvezményes áron kínált földterület, áruk vagy szolgáltatások), az érintett tagállamnak csatolnia kell a többi lehetőségre vonatkozó elemzést, és ismertetnie kell, miért találja úgy, hogy más, potenciálisan kisebb torzító hatással járó támogatási formák – például a visszafizetendő előlegek, illetve az adósság- vagy tőkeinstrumentumokra épülő támogatási formák (például állami garanciák, részesedés vásárlása vagy kedvező feltételek melletti alternatív hitelezés és tőkejuttatás) – kevésbé megfelelőek.
76. A támogatási eszközt azon piaci hiányosság alapján kell kiválasztani, amelynek orvosolására a támogatás törekszik. Például amikor az jelenti a mögöttes piaci hiányosságot, hogy az aszimmetrikus információ miatt problémák mutatkoznak az adósság idegen tőkével történő finanszírozásának lehetőségeit illetően, a tagállamoknak általában likviditási támogatás – például hitel vagy garancia – formájában kell támogatáshoz folyamodniuk a vissza nem térítendő támogatás helyett. Mivel a vállalkozás köteles vállalni egy bizonyos mértékű kockázatmegosztást is, általában a visszafizetendő előleg jelenti az előnyben részesítendő támogatási eszközt. Különösen azokban az esetekben, amikor likviditási támogatástól vagy visszafizetendő előlegtől eltérő formában nyújtanak támogatást a piachoz közel álló tevékenységekhez, a tagállamoknak meg kell indokolniuk az adott konkrét piaci hiányosság orvosolására választott eszköz megfelelőségét. Az operatív programok célkitűzéseit és prioritásait megvalósító támogatási programok esetében a programokban választott finanszírozási eszköz elvben megfelelő eszköznek tekinthető.

3.2.3. *A támogatás arányossága*

3.2.3.1. *Általános feltételek*

77. Valamely K+F+I támogatás akkor tekinthető arányosnak, ha annak összege a támogatott tevékenység végrehajtásához szükséges minimális szintre korlátozódik. 3.2.3.1.1. Maximális támogatási intenzitások
78. Annak biztosítása érdekében, hogy a támogatás szintje arányos legyen a szóban forgó támogatási intézkedés által ösztönzött K+F+I tevékenységek megvalósítását akadályozó piaci hiányosságokkal, amelyek megszüntetésére törekszik, a támogatás összegét az elszámolható költségek előre meghatározott köréhez viszonyítva kell megállapítani, és annak ezen elszámolható költségek egy bizonyos hányadára kell korlátozódnia (támogatási intenzitás). A támogatási intenzitást külön kell megállapítani az egyes kedvezményezettekre, ideértve az együttműködési projektben részt vevőket is.

79. A kiszámíthatóság és az egyenlő versenyfeltételek biztosítása érdekében a Bizottság maximális támogatási intenzitást alkalmaz a K+F+I támogatásra vonatkozóan, amelynek megállapítása az alábbi három kritérium alapján történik: i. a támogatás piachoz való közelsége, úgymint a támogatás várható negatív hatásainak és a szükségességének mutatója, figyelembe véve a támogatott tevékenységekből származó potenciálisan magasabb bevételeket; ii. a kedvezményezett mérete, úgymint annak a nagyobb kockázatnak a mutatója, amellyel a kisebb vállalkozások általában szembesülnek a kockázatos projektek finanszírozása során; valamint iii. a piaci hiányosság súlyossága, például a várható externáliák a tudásterjesztés szempontjából. Ennélfogva a támogatás intenzitásának általában alacsonyabbnak kell lennie a fejlesztéshez és az innovációhoz kapcsolódó tevékenységeknél, mint a kutatási tevékenységeknél. Ezek a megfontolások vonatkoznak a technológiai infrastruktúrákhoz nyújtott támogatás intenzitására is, amelyek természetüknél fogva inkább a K+F tevékenységek piachoz közelebb álló felhasználóinak nyújtanak szolgáltatásokat, mint a kutatási infrastruktúrák által szokásosan végzett K+F tevékenységek felhasználóinak.
80. Az e keretrendszer által érintett egyes támogatási intézkedésekre vonatkozó elszámolható költségeket az I. melléklet tartalmazza. Amennyiben valamely K+F projekt különböző feladatokból tevődik össze, minden támogatható feladatnak az alapkutatás, ipari kutatás vagy kísérleti fejlesztés kategóriájába kell tartoznia⁵¹. A különféle tevékenységek kategória szerinti osztályozásánál⁵² a Bizottság saját gyakorlatára, valamint az OECD Frascati kézikönyvében⁵³ szereplő egyedi példákra és magyarázatokra hivatkozik.
81. Az elszámolható költségeket a legfrissebb, egyértelmű és konkrét igazoló dokumentumokkal kell alátámasztani. A közvetett K+F projektköltségek egyszerűsített költségmégközelítés alapján is kiszámíthatók, legfeljebb 15 %-os átalány formájában, a teljes támogatható közvetlen K+F projektköltségre alkalmazva. Ez utóbbi esetben mind a közvetlen, mind a közvetett költségek kategóriáit a szokásos számviteli gyakorlat alapján kell megállapítani, a költségek csak az I. mellékletben felsorolt támogatható K+F projektköltségek lehetnek, és azokat kellően meg kell indokolni.
82. Az általában valamennyi támogatható K+F+I intézkedés esetében alkalmazandó maximális támogatási intenzitást a II. melléklet⁵⁴ tartalmazza.

⁵¹ Ennek a minősítésnek nem kell feltétlenül időrendi megközelítést követnie, amely az időben szakaszosan halad az alapkutatástól a piachoz közelebb álló tevékenységek felé. Ennek megfelelően a Bizottságot semmi nem akadályozza abban, hogy a projekt keretében egy későbbi időpontban elvégzett feladatot ipari kutatásnak minősítsen, miközben úgy találja, hogy egy korábbi időpontban végzett tevékenység kísérleti kutatásnak minősül, vagy egyáltalán nem minősül kutatásnak.

⁵² Gyakorlati célból, és kivéve, ha bebizonyosodik, hogy az egyedi esetekben más osztályozást kellene alkalmazni, a különböző K+F kategóriák megfelelhetnek a technológiai érettségi szinteknek (1. szint: alapkutatás, 2–4. szint: ipari kutatás, 5–8. szint: kísérleti jellegű technológiafejlesztés) – lásd „A kulcsfontosságú alatechnológiák európai stratégiája – híd a növekedéshez és a munkahelyteremtéshez” című bizottsági közleményt, COM(2012) 341 final, 2012.6.26.

⁵³ OECD Frascati kézikönyv, 2015, OECD: Iránymutatás a kutatással és a kísérleti fejlesztéssel kapcsolatos adatok gyűjtéséhez és az azokról való beszámolóhoz, vagy azt módosító vagy annak helyébe lépő bármely iránymutatás.

⁵⁴ A mezőgazdasági és halászati ágazatban nyújtott kutatási és fejlesztési támogatás esetében alkalmazandó, csoportmentességi rendeletben meghatározott egyedi rendelkezések sérelme nélkül.

83. Amennyiben olyan projekt részesül állami támogatásban, amely kutatóhelyek és vállalkozások együttműködésében valósul meg, a közvetlen állami támogatás és – amennyiben támogatásnak minősül – a kutatóhelyek ugyanezen projekthez nyújtott hozzájárulása együttesen nem haladhatja meg az alkalmazandó támogatási intenzitást az egyes kedvezményezett vállalkozások esetében.

3.2.3.1.2. Visszafizetendő előleg

84. Amennyiben egy tagállam visszafizetendő előleget nyújt, amely a Szerződés 107. cikke (1) bekezdésének értelmében állami támogatásnak minősül, az ebben a szakaszban foglalt szabályok alkalmazandók.
85. Ha egy tagállam – elegendő ellenőrizhető adatra támaszkodó érvényes módszertanra alapozva – bizonyítani tudja, hogy a visszafizetendő előleg formájában nyújtott támogatás bruttó támogatási egyenértéke kiszámítható, akkor a támogatási programot a kapcsolódó módszertannal együtt bejelentheti a Bizottságnak. Amennyiben a Bizottság e módszertant elfogadja és a programot összeegyeztethetőnek tekinti, akkor a támogatást a visszafizetendő előleg bruttó támogatási egyenértéke alapján oda lehet ítélni a II. mellékletben foglalt támogatási intenzitások mértékéig.
86. Minden más esetben a visszafizetendő előleget az elszámolható költségek százalékában fejezik ki, és annak mértéke 10 százalékponttal meghaladhatja az alkalmazandó maximális támogatási intenzitást az alábbi feltételek teljesülése esetén:
- a) abban az esetben, ha a tevékenység kimenetele sikeres, az intézkedésnek rendelkeznie kell arról, hogy a kölcsönt legalább a referencia-kamatláb és a leszámítolási kamatláb megállapítási módjának módosításáról szóló bizottsági közlemény alkalmazásából eredő, alkalmazandó leszámítolási kamatlábnak megfelelő kamattal növelve fizetik vissza⁵⁵;
 - b) abban az esetben, ha az eredmény meghaladja a sikeresként meghatározott mértéket, az érintett tagállamnak kérelmeznie kell az alkalmazandó leszámítolási kamatlábnak megfelelő kamatot magában foglaló előleg összegének visszafizetésén felüli kifizetéseket;
 - c) amennyiben a projekt nem vezet sikerre, az előleget nem kell teljes egészében visszafizetni. Részleges siker esetén a visszafizetés az elért siker mértékével arányosan történik.
87. Ahhoz, hogy a Bizottság értékelni tudja az intézkedést, annak részletes rendelkezéseket kell tartalmaznia a siker esetén történő visszafizetésről, és világosan meg kell határoznia, hogy észszerű és prudenciális megfontolások alapján mi tekinthető sikeres kimenetelnek.

3.2.3.1.3. Adóintézkedések

88. Amennyiben állami támogatásnak minősül, az adóintézkedés támogatási intenzitását vagy az egyedi projektek alapján, vagy pedig egy vállalkozás szintjén az általános adókönyvítésnek és egy három, egymást követő adóévet meg nem haladó időszakban felmerülő elszámolható K+F+I költségek összegének arányaként lehet kiszámítani. Utóbbi esetben az adóintézkedés valamennyi támogatható K+F+I tevékenységre kivétel

⁵⁵ A Bizottság közleménye a referencia-kamatláb és a leszámítolási kamatláb megállapítási módjának módosításáról (HL C 14., 2008.1.19., 6. o.).

nélkül alkalmazható, de nem haladhatja meg a kísérleti fejlesztés esetében alkalmazandó támogatási intenzitást⁵⁶.

3.2.3.1.4. Támogatások halmozódása

89. Támogatás egyszerre több támogatási program keretében is nyújtható, vagy eseti támogatással halmozható, feltéve, hogy egy adott tevékenység vagy projekt támogatásának teljes összege nem lépi túl az e keretrendszerben meghatározott maximális támogatást. A 11. pontban említettek szerint az Unió intézményei, ügynökségei, közös vállalkozásai és más szervei által központilag kezelt olyan uniós finanszírozás, amely sem közvetlenül, sem közvetve nem tartozik tagállami ellenőrzés alá, nem minősül állami támogatásnak, és azt nem kell figyelembe venni. Amennyiben az ilyen uniós finanszírozást állami támogatással kombinálják, az ugyanazon elszámolható költségekhez kapcsolódó közfinanszírozás teljes összege azonban nem haladhatja meg az uniós jog alkalmazandó szabályai által megállapított legkedvezőbb finanszírozási rátát.
90. Amennyiben a K+F+I területén elszámolható kiadás teljes egészében vagy részben más célú támogatásra vonatkozóan is elszámolható, a közös részre a releváns szabályok bármelyike szerinti legkedvezőbb felső határ vonatkozik.
91. A K+F+I-hez nyújtott támogatás nem halmozható *de minimis* támogatással ugyanazon elszámolható költségek tekintetében, amennyiben az az e keretszabályban megállapított maximális támogatási intenzitás túllépését eredményezné.

3.2.3.2. Az egyedi támogatásokra vonatkozó kiegészítő feltételek

92. A bejelentendő egyedi támogatások tekintetében a maximális támogatási intenzitásuk előre meghatározott körével való összeegyeztethetőség önmagában nem elegendő az arányosság biztosításához.
93. Főszabályként – és a támogatás arányosságának megállapítása érdekében – a Bizottság megvizsgálja, hogy a támogatási összeg meghaladja-e a támogatott projekt kellő jövedelmezőségéhez minimálisan szükséges mértéket, például azáltal, hogy lehetővé teszi, hogy a belső megtérülési ráta megfeleljen az ágazat- vagy vállalat-specifikus küszöbértéknek vagy az elvárható megtérülési szintnek. Referenciaértékként használhatók a kedvezményezett számára más K+F+I projektek megvalósításához szükséges normál megtérülési ráták, a vállalkozás tőkeköltiségei vagy az érintett ágazatban általában tapasztalt megtérülések is. Valamennyi releváns várható költséget és hasznót számításba kell venni a projekt teljes élettartama alatt, ideértve a K+F+I tevékenységekből fakadó költségeket és bevételeket is.
94. Amikor például belső vállalati iratok útján bizonyítható, hogy a támogatás kedvezményezettje egyértelmű választás előtt áll, hogy támogatott projektet vagy egy alternatív, támogatás nélküli projektet hajtson végre, a támogatás akkor korlátozódik a szükséges minimumra, ha annak összege nem haladja meg az érintett tevékenységek megvalósításához szükséges nettó többletköltségeket, a támogatás hiányában végrehajtásra kerülő kontrafaktuális projekthez viszonyítva. A nettó többletköltségek meghatározásához a Bizottság összehasonlítja a beruházás várható nettó jelenértékét a

⁵⁶ Ellenben ha egy adóügyi támogatási intézkedés különbséget tesz a K+F kategóriái között, a releváns támogatási intenzitások nem léphetők túl.

támogatott projekten és a kontrafaktuális projekten belül, tekintetbe véve a különböző üzleti forgatókönyvek bekövetkeztének valószínűségét⁵⁷.

95. Amennyiben K+F projektekhez, illetve kutatási vagy technológiai infrastruktúrák létrehozásához vagy korszerűsítéséhez nyújtanak támogatást, és a Bizottság a 94. és a 95. pontban meghatározott módszertan alapján meg tudja állapítani, hogy a támogatás szigorúan a minimálisan szükséges szintre korlátozódik, a II. mellékletben foglaltaknál magasabb támogatási intenzitást is engedélyezhet, amelynek mértékét az alábbi táblázat tartalmazza.

	Kisvállalkozás	Középvállalkozás	Nagyvállalkozás
Támogatás K+F projektekhez			
Alap kutatás	100 %	100 %	100 %
Alkalmazott kutatás	80 %	70 %	60 %
– vállalkozások közötti (nagyvállalkozások esetében határokon átnyúló vagy legalább egy kkv-vel folytatott együttműködés) vagy egy vállalkozás és egy kutatóhely közötti hatékony együttműködés esetén, vagy – az eredmények széles körű terjesztése esetén	90 %	80 %	70 %
Kutatási infrastruktúrák létrehozásához vagy korszerűsítéséhez nyújtott támogatás	60 %		
Technológiai infrastruktúrák létrehozásához vagy korszerűsítéséhez nyújtott támogatás	[35 %]		
– Ha legalább két tagállam biztosítja a közfinanszírozást, vagy – Ha a technológiai infrastruktúra főként kkv-k számára biztosít szolgáltatásokat (kapacitásának legalább 80 %-át erre a célra különítik el)	[40 %]		

96. Annak bizonyítása érdekében, hogy a támogatás a minimálisan szükséges szintre korlátozódik, a tagállamoknak ismertetniük kell a támogatási összeg megállapítására alkalmazott módszert. Az ösztönző hatás elemzésénél alkalmazott dokumentáció és

⁵⁷ Az olyan különös esetben, amikor a támogatás kizárólag a projekt gyorsabb végrehajtásához járul hozzá, az összehasonlításhoz főleg a különböző határidőket kell tükröznie a pénzforgalom és késedelmes piacra kerülés szempontjából.

számítások felhasználhatók a támogatás arányosságának vizsgálatához is. Amennyiben a szükségesnek tartott támogatás elsősorban az idegen tőkével történő finanszírozás piaci nehézségeivel, sem mint a jövedelmezőség hiányával függ össze, különösen hatékony módszer annak biztosítására, hogy a támogatás a minimálisan szükséges szintre korlátozódjék, ha a támogatás nyújtása kölcsön, garancia vagy visszafizetendő előleg formájában történik, és nem pedig nem visszafizetendő formában, például vissza nem térítendő támogatás útján.

97. Amennyiben egy tagállamban a támogatott tevékenység megvalósítására több potenciális pályázó jelentkezik, az arányosság követelménye nagyobb valószínűséggel érvényesül, ha a projekt támogatásáról átlátható, objektív és hátrányos megkülönböztetésmentes kritériumok alapján döntenek.
98. A nemzetközi kereskedelem tényleges vagy lehetséges közvetlen vagy közvetett torzulásainak kiküszöbölése érdekében az e keretrendszer alapján rendszerint megengedhetőnél magasabb támogatási intenzitást is engedélyezhetnek, ha az Unió kívüli versenytársak az elmúlt három évben közvetlenül vagy közvetve azonos intenzitású támogatást kaptak hasonló projektekhez, illetve kapnak a közeljövőben. Mindazonáltal amennyiben valószínűsíthető, hogy a nemzetközi kereskedelem torzulásai több mint három év elteltével jelentkeznek – tekintettel a szóban forgó ágazat sajátos jellegére –, a referencia-időszakot ennek megfelelően meg lehet hosszabbítani. Az érintett tagállamnak lehetőség szerint elegendő információt kell szolgáltatnia a Bizottságnak a helyzet megfelelő értékeléséhez, és nevezetesen a harmadik országbeli versenytárs versenyelőnyének szükséges figyelembevételéhez. Ha a Bizottságnak nem állnak rendelkezésére a megítélt vagy javasolt támogatásra vonatkozó tények, akkor határozatát a körülményektől függő tényekre is alapozhatja.
99. A bizonyítékok összegyűjtése során a Bizottság vizsgálati jogkörével is élhet⁵⁸.

3.2.4. Átláthatóság

100. Az indokolatlan torzulások elleni további biztosítékként a tagállamoknak, a Bizottságnak, a gazdasági szereplőknek és a nyilvánosságnak könnyen hozzá kell férniük a vonatkozó jogszabályokhoz és az azok alapján odaítélt támogatásokkal kapcsolatos lényeges információkhoz.
101. A 100 000 EUR-t nem meghaladó egyedi támogatások kivételével a tagállamoknak nemzeti vagy regionális szintű átfogó állami támogatási honlapon legalább a következő információkat közzé kell tenniük a bejelentett állami támogatási intézkedésekről: a támogatási programnak és végrehajtási rendelkezéseinek, illetve az egyedi támogatás jogalapjának teljes szövege vagy arra mutató hivatkozás; a támogatást nyújtó hatóság neve; az egyes kedvezményezettek; az egyes kedvezményezettnek odaítélt támogatás formája és összege; az odaítélés dátuma; a kedvezményezett típusa (kkv/nagyvállalkozás); a kedvezményezett székhelye szerinti régió (NUTS II szinten); és az elsődleges gazdasági ágazat, amelyben a vállalkozás a tevékenységét folytatja (a NACE-csoport szintjén)⁵⁹. Ezeket az információkat a támogatás nyújtásáról szóló

⁵⁸ Lásd az EK-Szerződés 93. cikkének alkalmazására vonatkozó részletes szabályok megállapításáról szóló 659/1999/EK tanácsi rendelet módosításáról szóló, 2013. július 22-i 734/2013/EU tanácsi rendelet 1. cikkének (3) bekezdését (HL L 204., 2013.7.31., 15. o.).

⁵⁹ Kellően indokolt esetben és a Bizottság beleegyezésével az üzleti titok és más bizalmas információk kivételével (a Bizottság közleménye az állami támogatásokra vonatkozó határozatokkal kapcsolatos szakmai

határozat meghozatalát követően hat hónapon belül, az adóintézkedések tekintetében pedig az adóbevallás időpontját követő egy éven belül közzé kell tenni, legalább tíz évig meg kell őrizni, és korlátozás nélkül elérhetővé kell tenni a nyilvánosság számára⁶⁰.

3.2.5. *A K+F+I támogatás versenyre és kereskedelmi feltételekre gyakorolt konkrét negatív hatásai minimalizálásának vagy elkerülésének ellenőrzése*

3.2.5.1. *Általános megfontolások*

102. A Bizottság azonosítja a támogatás által érintett piacokat, figyelembe véve a tagállamok által az érintett termékpiacokról – azaz a támogatás kedvezményezettjének magatartásváltozása által érintett piacokról – szolgáltatott információkat. Amennyiben egy adott innovatív K+F+I tevékenység több jövőbeni termékpiaccal is kapcsolatba kerül, a Bizottság minden egyes érintett piacra vonatkozóan megvizsgálja az állami támogatás hatását. A Bizottság azonosítja azt az érintett földrajzi piacot is, amely megfelel annak a területnek, ahol az érintett termékpiacok vállalkozásai működnek, és amelyen a versenyfeltételek kellően homogének és egyértelműen megkülönböztethetők a szomszédos területek versenyfeltételeitől.
103. A Bizottság tovább fogja értékelni a verseny torzulásait a K+F+I támogatásoknak az érintett termékpiacokon és földrajzi piacokon a vállalkozások közötti versenyre gyakorolt előrelátható hatása alapján⁶¹, amelyeket a támogatás valószínűleg hátrányosan érint, figyelembe véve a tagállamok által az érintett versenytársakról, ügyfelekről vagy fogyasztókról szolgáltatott információkat is. Ennek során a Bizottság adott esetben meghatározhatja a verseny kölcsönhatásait (helyettesítések, kiegészítések, beleértve a beszerzési és az értékesítési piacot is), amennyiben a támogatási intézkedés által okozott torzulások nagyobb valószínűséggel fordulnak elő.
104. A támogatás lehetővé teszi a támogatás kedvezményezettje számára, hogy versenyelőnyre tegyen szert i. a termelési költségek csökkentése vagy ii. a termelési kapacitás növelése vagy iii. új termék fejlesztése révén. A Bizottság úgy véli, hogy a támogatás negatív hatásai először a versenytársakra fognak hatni. Ezért a Bizottságnak elsősorban arra kell összpontosítania, hogy azonosítsa a támogatás kedvezményezettjének azon tényleges vagy potenciális versenytársait, akiket a támogatás valószínűleg hátrányosan érint majd.
105. A Bizottság két olyan, a tagállamok közötti versenyt és kereskedelmet torzító formát azonosított, amelyek a K+F+I támogatásokra vezethetők vissza: a termékpiacot érintő torzulásokat és a helyspecifikus hatásokat. Mindkét típus vezethet a belső piac gazdasági teljesítményét rontó allokációs problémákhoz, valamint a gazdasági tevékenység régió belüli eloszlását érintő elosztási problémákhoz.

titoktartásról, C(2003) 4582 végleges (HL C 297., 2003.12.9., 6. o.)). Adóintézkedések esetében az egyedi támogatási összegekre vonatkozó információkat a következő (millió EUR-ban megadott) tartományokkal nyújtható tájékoztatás: [0,5–1]; [1–2]; [2–5]; [5–10]; [10–30]; [30 vagy annál több].

⁶⁰ Jogellenes támogatások esetén a tagállamoknak a Bizottság vonatkozó határozatától számított 6 hónapon belül gondoskodniuk kell ezen információ utólagos közzétételéről. Az információt olyan formátumban kell elérhetővé tenni, amely lehetővé teszi az adatok keresését, kinyerését és az interneten való egyszerű közzétételét. Erre például a CSV vagy az XML formátum alkalmas.

⁶¹ Ez az elemzés adott esetben vonatkozhat mind az input-, mind a termelési piacokra.

106. Ami a termékpiacokat érintő torzulásokat illeti, a K+F+I tevékenységekhez nyújtott állami támogatások befolyásolhatják a versenyt az innovációs folyamatban, valamint azokon a termékpiacokon, ahol a K+F+I tevékenységek eredményeit kiaknázzák.

3.2.5.1.1. A termékpiacokra gyakorolt hatások

107. A K+F+I-re irányuló állami támogatások háromféleképpen gátolhatják a versenyt az innovációs folyamatban és a termékpiacokon: a versenyképes belépési és kilépési folyamat torzításával, a dinamikus beruházási ösztönzők torzításával, valamint a piaci befolyás megteremtésével vagy fenntartásával.

i. A versenyképes belépési és kilépési folyamat torzítása

108. A K+F+I támogatás akadályozhatja a piaci mechanizmust abban, hogy a leghatékonyabb termelőket megjutalmazza, a legkevésbé hatékony termelőkre pedig nyomást gyakorol a jobb eredmény, a szerkezetátalakítás vagy a piacról való kilépés érdekében. Ez olyan helyzetet eredményezhet, amikor az odaítélt támogatások miatt olyan versenytársak, amelyek egyébként a piacon maradhattak volna, kiszorulnak onnan, vagy esetleg sohasem sikerül oda belépniük. Ehhez hasonlóan az állami támogatások egyes gazdaságtalanul működő vállalkozásokat megakadályozhatnak abban, hogy a piacot elhagyják, vagy akár arra ösztönözheti őket, hogy belépjenek a piacra és hatékonyabb versenytársaktól piaci részesedést szerezzenek. A K+F+I támogatás, ha nem megfelelően célzott, tehát gazdaságtalan vállalkozásokat támogathat, és ennél fogva olyan piaci struktúrák kialakulását eredményezheti, amelyekben sok piaci szereplő jóval a hatékonysági szint alatti teljesítményt nyújt. Hosszú távon a versenyképes belépési és kilépési folyamat zavarai gátat vethetnek az innovációnak, és lelassíthatják az egész iparágra kiterjedő termelékenység fejlődését.

ii. A dinamikus ösztönzők torzulása

109. A K+F+I támogatás a támogatás kedvezményezettjének versenytársai esetében torzíthatja a dinamikus beruházási ösztönzőket. Amikor egy vállalkozás támogatásban részesül, ez általában növeli hajlandóságát arra, hogy sikeres K+F+I tevékenységet folytasson, ami az érintett termékpiac(ok)on való hangsúlyosabb jövőbeni jelenlétét eredményezi. Ez a hangsúlyosabb jelenlét a versenytársakat arra készítheti, hogy leszűkítsék eredeti beruházási terveiket (kiszorító hatás).

110. Továbbá a támogatás a potenciális kedvezményezetteket önteltté vagy kockázatvállalóbbá teszi. Az ágazat összteljesítményére hosszú távon gyakorolt hatás ebben az esetben várhatóan negatív lesz. Így a K+F+I támogatás, ha nem megfelelően célzott, gazdaságtalan vállalkozásokat támogathat, és olyan piaci struktúrák kialakulását eredményezheti, amelyekben sok piaci szereplő teljesít számottevően a hatékonysági szint alatt.

iii. A piaci befolyás megteremtése vagy fenntartása

111. A K+F+I előmozdításához nyújtott támogatás torzító hatást is kifejthet azáltal, hogy növeli vagy fenntartja a piaci befolyás mértékét a termékpiacokon. Piaci befolyás alatt a piaci árak, a termelés, a termékek és szolgáltatások választékának és minőségének, illetve a verseny egyéb paramétereinek jelentős ideig tartó és a fogyasztók hátrányára megvalósuló befolyásolásának képességét kell érteni. Ha a támogatás közvetlenül nem is növeli a piaci erőt, erre közvetetten alkalmas lehet azáltal, hogy gátolja a meglévő

versenytársak bővülését, a versenytársak kilépését idézi elő, vagy elbátortalanítja az új versenytársakat a piacra lépéstől.

3.2.5.1.2. A kereskedelemre és a helyszínválasztásra gyakorolt hatások

112. A K+F+I tevékenységekhez nyújtott állami támogatás versenytorzulást idézhet elő a helyszínválasztás befolyásolásával is. Az ilyen torzulás a tagállamok között fordulhat elő, akár a vállalkozások határokon átnyúló versenye során, akár pedig akkor, amikor a különböző helyszíneket fontolóra veszik. A valamely tevékenység belső piacon belüli más régióba való áthelyezéséhez nyújtott támogatás nem feltétlenül vezet közvetlenül a termékpiac torzulásához, de bizonyos tevékenységeket és beruházásokat egy régióból egy másikba helyez át.

3.2.5.1.3. Nyilvánvaló negatív hatások

113. Elvileg az adott támogatási intézkedés és az alkalmazási környezet elemzése szükséges annak megállapításához, hogy az intézkedés milyen mértékben tekinthető versenytorzító hatásúnak. Mindazonáltal bizonyos helyzetekben a negatív hatások nyilvánvalóan túlsúlyban vannak a pozitív hatásokkal szemben, ami azt jelenti, hogy a támogatás nem tekinthető a belső piaccal összeegyeztethetőnek.
114. Különösen a Szerződésben szereplő általános elveknek megfelelően az állami támogatás nem tekinthető összeegyeztethetőnek a belső piaccal, ha a támogatási intézkedés oly mértékben diszkriminatív, amelyet annak állami támogatás jellege nem indokol. A 3.1.3. szakaszban kifejtettek szerint a Bizottság ezért nem engedélyezi a támogatási intézkedéseket, amennyiben azok vagy az azokhoz kapcsolt feltételek a vonatkozó uniós jog megsértésével járnak. Különösen erről van szó egyrészt azon támogatási intézkedések esetében, amelyek tekintetében a támogatásnyújtás feltétele, hogy a kedvezményezett központi székhelye az adott tagállamban legyen (vagy túlnyomórészt abban a tagállamban telepedjen le) vagy belföldön előállított termékeket használjon vagy belföldi szolgáltatásokat vegyen igénybe, másrészt pedig az olyan támogatási intézkedések esetében, amelyek korlátozzák a kedvezményezett lehetőségeit arra, hogy a K+F+I tevékenységekből származó eredményeket más tagállamban aknázza ki.

3.2.5.2. Támogatási programok

115. A belső piaccal való összeegyeztethetőség érdekében a bejelentendő támogatási programok nem vezethetnek jelentős verseny- vagy kereskedelemtorzuláshoz. Még az olyan esetekben is, amikor a torzulások egyedi szinten korlátozottak tekinthetők (feltéve, hogy a támogatás szükséges és arányos a közös érdek eléréséhez), kumulatív alapon a támogatási programok még mindig nagymértékű torzulásokhoz vezethetnek. E torzulásokat például a versenytársak dinamikus innovatív ösztönzőit negatívan befolyásoló támogatások idézhetik elő. Bizonyos ágazatokra összpontosító program esetében az ilyen torzulások kockázata még hangsúlyosabban jelentkezik.
116. A 145. pont sérelme nélkül a tagállamnak ezért bizonyítania kell, hogy az ilyen negatív hatások a minimumra korlátozódnak, figyelembe véve például az érintett projektek méretét, az egyedi és a halmozott támogatási összegeket, a várható kedvezményezettek számát, valamint a megcélzott ágazatok jellemzőit. Annak érdekében, hogy a Bizottság értékelni tudja a bejelentendő támogatási programok várható negatív hatásait, a tagállamok benyújthatják a rendelkezésükre álló hatásvizsgálatokat, valamint a hasonló korábbi programok esetében elvégzett utólagos értékeléseket.

3.2.5.3. Az egyedi támogatásokra vonatkozó kiegészítő feltételek

3.2.5.3.1. Torzulások a termékpiacokon

117. Ami a bejelentendő egyedi támogatásokat illeti, ahhoz, hogy a Bizottság azonosíthassa és értékelhesse az esetleges verseny- és kereskedelemtorzulásokat, a tagállamoknak információkat kell szolgáltatniuk i. az érintett termékpiacokról – azaz a támogatás kedvezményezettjének magatartásváltozása által érintett piacokról –, valamint ii. az érintett versenytársakról és ügyfelekről vagy fogyasztókról.
118. A támogatási intézkedés negatív hatásainak vizsgálatakor a Bizottság a verseny torzulásainak elemzését arra a várható hatásra összpontosítja, amelyet a K+F+I támogatás az érintett termékpiacokon a vállalkozások közötti versenyre gyakorol. A Bizottság nagyobb súllyal veszi figyelembe azon verseny- és kereskedelmi kockázatokat, amelyek a közeljövőben és nagy valószínűséggel következnek be.
119. Amennyiben egy adott innovatív tevékenység több jövőbeni termékpiaccal is kapcsolatba kerül, minden egyes érintett piacra vonatkozóan megvizsgálják az állami támogatás hatását. Bizonyos esetekben a K+F+I tevékenységek eredményeivel – például szellemi tulajdon-jogok formájában – már magukban is kereskednek a technológiapiacokon, például szabadalmi licenciákon és kereskedelmen keresztül. Ezekben az esetekben a Bizottság a támogatásnak a technológiapiacokra gyakorolt hatását is figyelembe veheti.
120. A Bizottság különböző kritériumokat alkalmaz az esetleges versenytorzulás – ideértve a dinamikus ösztönzők torzulását, a piaci befolyás megteremtését vagy fenntartását, valamint a nem hatékony piaci struktúrák fenntartását – vizsgálatához.

i. A dinamikus ösztönzők torzulása

121. A dinamikus ösztönzők esetleges torzulásának vizsgálata során a Bizottság az alábbi elemeket veszi figyelembe:
- i. *A piac növekedése:* minél nagyobb piacnövekedés várható a jövőben, annál kevésbé valószínű, hogy a támogatás negatívan befolyásolja a versenytársak ösztönzőit, mivel bőséges lehetőség áll rendelkezésre a nyereséges tevékenység folytatására;
 - ii. *Támogatási összeg:* azok a támogatási intézkedések, amelyek jelentős támogatási összeget képviselnek, nagyobb valószínűséggel idéznek elő számottevő kizorító hatást. A támogatás összegének jelentőségét elsősorban a fő piaci szereplők által hasonló típusú projektekre fordított összeg viszonylatában mérik;
 - iii. *A támogatás piachoz való közelsége/kategóriája:* minél inkább irányul a támogatási intézkedés piachoz közeli tevékenységekre, annál valószínűbb, hogy jelentős kizorító hatást fejt ki;
 - iv. *Nyílt kiválasztási folyamat:* amennyiben a támogatást átlátható, objektív és hátrányos megkülönböztetésmentes kritériumok alapján ítélik oda, a Bizottság azt pozitívabban értékeli;
 - v. *Kilépési korlátok:* a versenytársak nagyobb valószínűséggel tartják fenn – vagy akár növelik – beruházási terveiket, ha az innovációs folyamat kilépési korlátai magasak. Ez történhet akkor, amikor a versenytársak sok korábbi beruházása kötődik egy adott K+F+I pályához;

- vi. *A jövőbeni piacért folytatott verseny ösztönzői:* a K+F+I-hez nyújtott támogatás olyan helyzet kialakulásához vezethet, amelyben a támogatás kedvezményezettjének versenytársai felhagynak egy, „a győztes mindent visz” elve alapján működő jövőbeni piacért folytatott versennyel, mivel a támogatás által biztosított előnyök – a technológiai fejlődés mértékét, a piaczgazdaságosságot, a hálózati hatást vagy az időzítést tekintve – csökkentik azon lehetőségüket, hogy potenciálisan eredményesen lépjenek a jövőbeni piacra;
 - vii. *Termékdifferenciálás és versenyintenzitás:* amennyiben a termékinnováció inkább differenciált termékek kifejlesztéséről szól – például különböző márkákkal, szabványokkal, technológiákkal vagy fogyasztói csoportokkal kapcsolatban –, ez a versenytársakat kisebb valószínűséggel érinti. Ugyanez a helyzet akkor is, ha a piacon számos tényleges versenytárs van jelen.
- ii. A piaci befolyás megeremtése vagy fenntartása*
- 122. A Bizottság főként azokkal a K+F+I intézkedésekkel foglalkozik, amelyek lehetővé teszik a támogatás kedvezményezettje számára, hogy a jelenlegi termékpiacokon meglévő piaci befolyását megerősítse vagy jövőbeni termékpiacokra helyezze át. Ezért kevésbé valószínű, hogy a Bizottság a piaci befolyással kapcsolatos aggodalmakat tud azonosítani olyan esetekben, ahol a támogatás kedvezményezettjének piaci részesedése nem éri el a 25 %-ot, illetve a Herfindahl-Hirschman index (HHI) szerinti piaci koncentráció 2000 alatti.
 - 123. A piaci befolyásra vonatkozó értékelésében a Bizottság különösen a következőket veszi figyelembe:
 - i. *A támogatás kedvezményezettjének piaci befolyása és a piac struktúrája:* amennyiben a kedvezményezett már erőfölénnyel rendelkezik valamely termékpiacon, a támogatási intézkedés még inkább megerősítheti ezt az erőfölényt azáltal, hogy tovább csökkenti a versenykényszert, amelyet a versenytársak a kedvezményezett vállalkozásra gyakorolhatnak. Hasonlóképpen, az állami támogatási intézkedések jelentős hatással lehetnek az oligopolisztikus piacokra, amelyeken csekély számú aktív szereplő van jelen;
 - ii. *A belépési korlátok szintje:* a K+F+I területén az újonnan érkezők belépését jelentős akadályok nehezíthetik. Ezek közé tartoznak a belépés jogi korlátai (különösen a szellemi tulajdon-jogok tiszteletben tartása), a méretgazdaságosság és a választékgazdaságosság, a hálózatokhoz és infrastruktúrához való hozzáférés akadályai, valamint egyéb, a belépés vagy terjeszkedés útjában álló stratégiai korlátok;
 - iii. *Vásárlóerő:* egy vállalkozás piaci befolyását ugyancsak korlátozhatja a vásárlók piaci helyzete. Az erős vevők jelenléte akadályozhatja egy befolyásos piaci pozíció megszerzését, ha valószínűsíthető, hogy a vásárlók a kellő mértékű piaci verseny fenntartására törekszenek;
 - iv. *Kiválasztási folyamat:* azokat a támogatási intézkedések, amelyek lehetővé teszik az erős piaci helyzetben lévő vállalkozások számára, hogy befolyással legyenek a kiválasztási folyamatra – például azáltal, hogy módjukban áll a kiválasztási folyamatban a vállalkozásokra javaslatot tenni, vagy a kutatási pályát oly módon befolyásolni, hogy indokolatlanul juttatják az alternatív pályákat kedvezőtlenebb helyzetbe –, a Bizottság nagyobb valószínűséggel találja aggályosnak.

iii. A nem megfelelő piaci struktúrák fenntartása

124. A piaci struktúrákra vonatkozó értékelésében a Bizottság figyelembe veszi majd, hogy a támogatást felesleges kapacitással rendelkező piacokon vagy hanyatló iparágakban ítélik-e oda. Azokban a helyzetekben azonban az ilyen támogatás valószínűleg nem vet fel aggályokat, amikor a piac növekszik, vagy amikor a K+F+I számára nyújtott állami támogatás valószínűleg megváltoztatja az általános növekedési dinamikát vagy különösen az ágazat üvegházhatásúgáz-kibocsátásának lábnyomát (az európai zöld megállapodásról és az európai digitális stratégiáról szóló közleményekkel összhangban), főként az új technológiák bevezetése, például a dekarbonizáció megvalósítása, a termelés digitalizálása vagy mindkettő miatt, amikor a kapacitások nem növekednek.

3.2.5.3.2. Helyspecifikus hatások

125. Különösen az olyan esetekben, amikor a K+F+I támogatások közel állnak a piachoz, előfordulhat, hogy egyes területek előnyösebb feltételeket élveznek a későbbi termelésük szempontjából, a támogatásnak köszönhető viszonylag alacsonyabb termelési költségek vagy a támogatás révén megvalósuló fokozott K+F+I tevékenység miatt. Ez a vállalkozásokat arra készítheti, hogy telephelyeiket az ilyen területekre helyezték át.
126. A helyspecifikus hatások relevánsak lehetnek a kutatási infrastruktúrák és a technológiai infrastruktúrák szempontjából is. Amennyiben a támogatást elsősorban arra használják fel, hogy egy infrastruktúrát egy adott régióba vonzzanak egy másik régió kárára, az nem járul hozzá a K+F+I tevékenységek Unión belüli további előmozdításához.
127. Ezért a Bizottság a bejelentendő egyedi támogatások vizsgálata során megfelelően figyelembe vesz majd minden arra utaló bizonyítékot, miszerint a támogatás kedvezményezettje mérlegelte a vállalkozásának más helyszínre történő áthelyezését.
128. Hasonlóképpen nem tekinthető összeegyeztethetőnek az a támogatás, amely mindössze a K+F+I tevékenységek helyszínének a belső piacon belüli áthelyezéséhez vezet anélkül, hogy a projekt jellege, mérete vagy alkalmazási köre megváltozna.

3.2.6. A támogatás pozitív és negatív hatásainak mérlegelése

129. A Bizottság értékeli, hogy a támogatási intézkedésnek a versenyre és a kereskedelmi feltételekre gyakorolt, beazonosított negatív hatásai túlsúlyban vannak-e a tervezett támogatás pozitív hatásaival szemben.

3.2.6.1. A figyelembe veendő pozitív hatások azonosítása

130. A gazdasági növekedés és a K+F+I beruházások között összefüggés van. A K+F+I tevékenység növeli a termelékenységet és fellendíti a gazdasági fejlődést. Ezért a K+F+I fontos tényező az uniós vállalkozások számára ahhoz, hogy új termékek, technológiák, szolgáltatások vagy termelési folyamatok (vagy mindegyik) fejlesztésével biztosítsák a gazdasági fejlődést.
131. Globalizált világunkban a K+F+I területébe történő beruházások rendkívül fontosak a gazdaság valamennyi ágazatának fejlődése szempontjából, mivel szorosan kapcsolódnak a termelékenységhoz és a versenyképességhez.
132. A mérlegelési teszt első lépéseként a Bizottság ebben az összefüggésben értékelni fogja a támogatásnak a támogatott gazdasági tevékenységre gyakorolt pozitív hatásait, kellően figyelembe véve a szóban forgó támogatási intézkedés által kiváltott K+F+I

tevékenységet, valamint a támogatási intézkedés révén bővítendő K+F+I projekt méretét, alkalmazási körét vagy ütemét.

133. Ezenkívül a Bizottság azt is értékelheti, hogy a K+F+I területén a támogatás jár-e szélesebb körű pozitív hatásokkal. Amennyiben ezek a tágabb értelemben vett pozitív hatások tükrözik az uniós szakpolitikákban – például az „Új EKT a kutatás és az innováció szolgálatában” című közleményben, az európai zöld megállapodásban, az európai digitális stratégiában és az új európai iparstratégiában – említett hatásokat, akkor feltételezhető, hogy az ilyen uniós szakpolitikákkal összehangolt K+F+I támogatás szélesebb körű pozitív hatásokkal jár.
134. A Bizottság elismeri, hogy mind a magán-, mind az állami beruházásokra szükség van az olyan kritikus technológiákkal kapcsolatos K+F+I tevékenységek támogatásához és felgyorsításához, amelyek piaci bevezetése megkönnyítené az uniós ipar digitális transzformációját és az Unió karbonsemleges/alacsony szén-dioxid-kibocsátású gazdaságra való átállását, valamint a körforgásos és szennyezőanyag-mentes gazdaságra való átállást, ahol a természeti tőke védelmet élvez. A Bizottság kedvezően ítéli meg azt a tényt, ha a tagállamok által támogatott K+F+I tevékenységek összhangban vannak az (EU) 2020/852 európai parlamenti és tanácsi rendelettel⁶², amely ismerteti a környezeti szempontból fenntartható gazdasági tevékenységeket elősegítő technológiákkal, termékekkel vagy egyéb megoldásokkal kapcsolatos K+F+I tevékenységek azonosítására szolgáló egyik lehetséges módszert.
135. Azon tagállamoknak, amelyek állami támogatást kívánnak nyújtani a K+F+I céljára, pontosan meg kell határozniuk a kitűzött célt és különösen ki kell fejteniük, hogy a tervezett intézkedés hogyan szolgálja majd a K+F+I előmozdítását. Az európai strukturális és beruházási alapokból társfinanszírozásban részesülő intézkedések esetében a tagállamok a kapcsolódó operatív programban foglalt indoklásra támaszkodhatnak.
136. A Bizottság kedvezően ítéli meg azon támogatási intézkedéseket, amelyek egy, a K+F+I tevékenységek ösztönzését célzó átfogó program vagy cselekvési terv vagy intelligens szakosodási stratégia szerves részét képezik, és hasonló korábbi támogatási intézkedések szigorú értékelései bizonyítják hatékonyságukat.
137. Az Unió által is – közvetlenül vagy közvetetten (azaz a Bizottság, annak végrehajtó ügynökségei, a Szerződés 185. és 187. cikkének megfelelően létrehozott közös vállalkozások vagy bármely más olyan végrehajtó testület által, amely vonatkozásában az uniós finanszírozás nem áll a tagállamok közvetlen vagy közvetett felügyelete alatt) – finanszírozott projektek vagy tevékenységek számára odaítélt állami támogatások tekintetében a Bizottság úgy fogja tekinteni, hogy a vonatkozó pozitív hatások megállapítást nyertek.

3.2.6.1.1. Az egyedi támogatásokra vonatkozó további megfontolások

138. Annak bizonyításához, hogy valamely bejelentési kötelezettség alá eső egyedi támogatás (a továbbiakban: bejelentendő egyedi támogatás) hozzájárul a K+F+I

⁶² Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2020/852 rendelete (2020. június 18.) a fenntartható befektetések előmozdítását célzó keret létrehozásáról, valamint az (EU) 2019/2088 rendelet módosításáról (HL L 198., 2020.6.22., 13. o.).

tevékenységek fokozásához, a tagállamok az alábbi mutatókat alkalmazhatják, egyéb releváns mennyiségi és minőségi adatokkal együtt:

- a) *a projekt méretének növekedése*: a projekt összköltségének növekedése (a támogatás kedvezményezettje költségeinek csökkentése nélkül a támogatás nélküli helyzethez viszonyítva); a K+F+I tevékenységekben részt vevő személyek számának növekedése;
- b) *az alkalmazási kör bővülése*: a várható projekteredmények számának növekedése; a projekt ambíciószintjének növekedése, amelyet a nagyobb számú részt vevő partner jellemez; a határokon átnyúló K+I tevékenységek számának növekedése; a tudományos vagy technológiai áttörés nagyobb valószínűsége vagy a kudarc nagyobb kockázata (amely nevezetesen a projekt hosszú távú jellegéhez és az eredményei bizonytalanságához kötődik);
- c) *az ütem gyorsulása*: a projekt végrehajtása rövidebb időt vesz igénybe egy azonos, de támogatásban nem részesülő projekt végrehajtásához szükséges időhöz viszonyítva;
- d) *a teljes ráfordítás összegének növekedése*: a támogatás kedvezményezettje által K+F+I-re fordított teljes összeg növelése, abszolút értékben vagy a forgalom arányában; a projekt lekötött költségvetésének változása (más projektek költségvetésének ennek megfelelő csökkenése nélkül).

139. Annak megállapításához, hogy a támogatás hozzájárul a K+F+I szintjének növeléséhez az Unión belül, a Bizottság nem csupán a vállalkozás által végzett K+F+I tevékenység nettó növekedését vizsgálja meg, hanem azt is, hogy a támogatás mennyiben járul hozzá K+F+I-re fordított kiadások általános növekedéséhez az érintett szektoron belül, az Unión belüli, határokon átnyúló K+F+I tevékenységek fokozásához, valamint az Unió nemzetközi viszonylatban vett helyzetének javulásához a K+F+I tekintetében. A Bizottság kedvezően ítéli meg azon támogatási intézkedéseket, amelyekre vonatkozóan tervezik a pozitív hatások nyilvánosan hozzáférhető utólagos értékelését.

3.2.6.2. A támogatás pozitív és negatív hatásainak mérlegelése

140. Végezetül a Bizottság összeveti a támogatási intézkedésnek a verseny torzulása és a tagállamok közötti kereskedelemre gyakorolt hatása tekintetében azonosított negatív hatásait (lásd a 3.2.1–3.2.5. szakaszt) a tervezett támogatásnak a gazdasági tevékenységek, valamint az Unió gazdasága vagy társadalma, illetve mindkettő fejlődésére gyakorolt pozitív hatásaival (lásd a 3.2.6.1. szakaszt), és csak abban az esetben von le következtetést a támogatási intézkedés belső piaccal való összeegyeztethetőségéről, ha a pozitív hatások meghaladják a negatív hatásokat.
141. Azokban az esetekben, amikor a javasolt támogatási intézkedés nem orvosolja megfelelően és arányos módon a pontosan meghatározott piaci hiányosságot, a versenyre gyakorolt negatív torzító hatások általában felülmúlják az intézkedés pozitív hatásait, ezért a Bizottság valószínűleg arra a következtetésre jut, hogy a javasolt támogatási intézkedés összeegyeztethetetlen a belső piaccal.
142. A támogatási programok egyes kategóriáinak általános egyenlege a 4. szakaszban említett utólagos értékelési követelmény hatálya alá eshet. Ilyen esetekben a Bizottság négy évre vagy annál rövidebb időtartamra korlátozhatja az érintett programok időtartamát, későbbi hosszabbításuk ismételt bejelentésének lehetősége mellett.

4. ÉRTÉKELÉS

143. A verseny és a kereskedelem torzulásának további mérséklése érdekében a Bizottság a bejelentendő támogatási programok esetében előírhatja, hogy azok időtartamát korlátozzák, és azokra vonatkozóan végezzék el a 142. pontban említett értékelést. Az értékelést különösen olyan programok esetében kell elvégezni, amelyeknél a lehetséges torzulás mértéke különösen nagy, vagyis amelyeknél a végrehajtás kellő időben történő felülvizsgálata nélkül a verseny jelentős mértékben korlátozódhat.
144. Tekintve az értékelés céljait, továbbá annak érdekében, hogy ne terheljék aránytalanul a tagállamokat és a kisebb támogatási intézkedéseket, a 143. pontban említett követelmény kizárólag a nagy költségvetéssel rendelkező és új jellemzőket tartalmazó támogatási programok esetében, illetve várható jelentős piaci, technológiai vagy szabályozási változás esetén alkalmazandó. Az értékelést az állami támogatást nyújtó hatóságtól független szakértőnek kell végeznie a Bizottság által meghatározott közös módszertan alapján⁶³, és azt nyilvánosságra kell hozni. A tagállamoknak a vonatkozó támogatási programmal együtt meg kell küldeniük egy értékelési terv tervezetét is, amely később a Bizottság programról készített értékelésének szerves részét képezi.
145. A valamely csoportmentességi rendelet hatálya alól pusztán a jelentős költségvetése miatt kizárt támogatási programok összeegyeztethetőségét a Bizottság kizárólag az értékelési terv alapján vizsgálja.
146. Ahhoz, hogy a Bizottság megvizsgálhassa a támogatási program meghosszabbításának lehetőségét, az értékelést kellő időben – és a program lejártakor minden esetben – be kell nyújtani a Bizottság számára. Az egyes értékelések pontos alkalmazási körét és körülményeit a támogatási programot jóváhagyó határozatban kell megállapítani. Az összes hasonló célra irányuló, későbbi támogatási intézkedésnek – ideértve a 145. pontban említett programok módosítását is – figyelembe kell vennie az értékelés eredményeit.

5. JELENTÉSTÉTEL ÉS ELLENŐRZÉS

147. A 659/1999/EK tanácsi rendeletben⁶⁴ és a 794/2004/EK bizottsági rendeletben⁶⁵ foglalt követelményekkel összhangban a tagállamoknak éves jelentést kell benyújtaniuk a Bizottsághoz.
148. A tagállamoknak részletes nyilvántartást kell vezetniük valamennyi támogatási intézkedésről. A nyilvántartásnak tartalmaznia kell valamennyi olyan információt, amely az elszámolható költségekre és a maximális támogatási intenzitásokra vonatkozó feltételek teljesítésének megállapításához szükséges. A nyilvántartást a támogatás odaítélésének napjától számított 10 évig meg kell őrizni, és kérésre a Bizottság rendelkezésére kell bocsátani.

⁶³ Lásd a „Közös módszertan az állami támogatások értékelésére” című, 2014. május 28-i SWD(2014) 179 final külön bizottsági szolgálati munkadokumentumot.

⁶⁴ A Tanács 659/1999/EK rendelete (1999. március 22.) az EK-Szerződés 93. cikkének alkalmazására vonatkozó részletes szabályok megállapításáról (HL L 83., 1999.3.27., 1. o.).

⁶⁵ A Bizottság 794/2004/EK rendelete (2004. április 21.) az EK-Szerződés 93. cikkének alkalmazására vonatkozó részletes szabályok megállapításáról szóló 659/1999/EK tanácsi rendelet végrehajtásáról (HL L 140., 2004.4.30., 1. o.).

6. ALKALMAZÁS

149. A Bizottság az ezen közleményben meghatározott alapelveket és iránymutatásokat valamennyi olyan bejelentett K+F+I támogatás összeegyeztethetőségének értékelésénél követi, amely tekintetében [beillesztés egy későbbi szakaszban] követően határozatot kell hoznia. A jogellenes K+F+I támogatások értékelése a támogatás odaítélésének időpontjában alkalmazandó szabályokkal összhangban történik.
150. A Szerződés 108. cikkének (1) bekezdése értelmében a Bizottság javasolja, hogy a tagállamok szükség esetén módosítsák meglévő K+F+I támogatási programjaikat annak érdekében, hogy legkésőbb [beillesztés egy későbbi szakaszban]-ig összhangba hozzák azokat e keretrendszer rendelkezéseivel.
151. A Bizottság felkéri a tagállamokat, hogy a 150. pontban említett megfelelő intézkedésekhez az e keretrendszernek az *Európai Unió Hivatalos Lapjában* történő kihirdetésétől számított két hónapon belül adják kifejezett, feltétel nélküli beleegyezésüket. Bármely tagállam válaszában hiányában a Bizottság úgy tekinti, hogy a szóban forgó tagállam nem fogadja el a javasolt intézkedéseket.

7. FELÜLVIZSGÁLAT

A Bizottság e keretrendszert bármikor felülvizsgálhatja vagy módosíthatja, amennyiben ez a versenypolitikával összefüggő okok miatt, vagy más uniós szakpolitikák és nemzetközi kötelezettségek figyelembevétele érdekében, vagy más indokolt esetben szükségessé válik.